

Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat

Generalitat de Catalunya
Departament de Governació
i Administracions Públiques
Secretaria d'Acció Ciutadana

Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat (Catalunya)

Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat

I. Catalunya. Secretaria d'Acció Ciutadana II. Títol

1. Associacionisme Política governamental Catalunya 2. Voluntariat Política governamental Catalunya

364.62(467.1)

Agraïments

Han participat directament en la redacció del document final del PNAV les entitats següents:

Comissió Executiva de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat

Federació Catalana del Voluntariat Social, Creu Roja Catalunya, Departament d'Acció Social i Ciutadania, Fundació Autònoma Solidària, Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, FATEC, FAVIBC, Federació d'Ateneus de Catalunya i un expert sobre el sector.

Comissió Executiva del Consell de Voluntariat

Federació Catalana del Voluntariat Social, Fundació Amics de la Gent Gran, Casal dels Infants del Raval, Creu Roja Catalunya, Departament d'Acció Social i Ciutadania, Fundació Autònoma Solidària, Departament de la Vicepresidència, Coordinadora Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai, Càritas Diocesana d'Urgell, Associació Catalunya contra el Càncer i Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran.

Departament de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya

Secretaria d'Acció Ciutadana.

Direcció General d'Acció Comunitària.

Subdirecció General de Cooperació Social i Voluntariat.

Support tècnic

Observatori del Tercer Sector, a l'elaboració del diagnòstic, eixos, objectius i línies estratègiques; i a la redacció.

Fundació Pere Tarrés, al procés participatiu i la redacció.

© Generalitat de Catalunya

Departament de Governació

i Administracions Públiques

1a edició: abril 2008

Dipòsit legal: B-12296-2008

Disseny i maquetació: QU24 Publicitat Estratègica S.L.

Impressió: Forma Color S.A.

**Pla Nacional de
l'Associacionisme
i el Voluntariat**

Benvolgut,
Benvolguda,

Amb aquestes línies vull fer-vos cinc cèntims del treball que enguany hem dut a terme per a l'elaboració del Pla nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat (PNAV) i que al meu entendre tantes possibilitats ens oferirà per al sector i per al país.

El PNAV és el conjunt de propostes de diferents sectors convertides en polítiques de govern que es dotarà el món de l'associacionisme i el voluntariat català per al seu creixement i avenç durant els propers 4 anys.

Entre els seus objectius i mesures, vull destacar-ne el creixement quantitatiu i qualitatiu del sector associatiu i del voluntariat, la seva modernització i innovació, la transparència i la qualitat; el treball en xarxa i la col·laboració, l'aprofundiment democràtic i la participació; la Justícia Social i la seva incidència política i, per últim, la patrimonialització de les entitats que consolidi el seu treball en favor de l'interès públic i general, teixint una xarxa d'entitats lliures, competents i independents amb un efecte multiplicador en la millora de la societat.

Per al seu assoliment, el PNAV s'ha dotat d'un procés de participació a nivell territorial i sectorial amb les entitats, i a nivell d'empreses, universitats, mitjans de comunicació, administració local i departaments de la Generalitat per a la seva redacció durant el 2007 i principis del 2008.

Finalment, vull donar les gràcies a totes les entitats que formen part de la Comissió Rectora del PNAV i del Consell de Voluntariat i a totes aquelles que han participat en el procés de participació per a la redacció del Pla, perquè entre tots, fem funcionar el país.

A tots i totes, moltes gràcies.

Hble. Sr. Jordi Ausàs i Coll

Conseller de Governació i Administracions Públiques

**Acord de govern
del 18 de març de 2008**

El Decret 92/2003, d'1 d'abril, crea la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat per tal que elabori el Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat com a òrgan de participació i de coordinació dels sectors públics i privats per portar a terme els programes i projectes necessaris per aconseguir que el voluntariat i el món associatiu afrontin positivament el seu futur, la seva capacitat d'incidència social, el procés de creixement i consolidació.

Durant l'any 2004, les funcions de l'INCAVOL van ser assumides per la Direcció General d'Actuacions Comunitàries i Cíviques del Departament de Benestar i Família. Actualment aquestes funcions són exercides per la Direcció General d'Acció Comunitària, des de la Secretaria d'Acció Ciutadana, del Departament de Governació i Administracions Públiques.

El Decret 92/2003, ha estat modificat pel Decret 23/2008, de 29 de gener, per tal d'adequar la composició de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat a la nova estructura de la Generalitat de Catalunya.

Atès que s'han complert tots els tràmits que estableix la normativa vigent, a proposta del conseller de Governació i Administracions Públiques, el Govern adopta el següent:

Acord:

1. Aprovar el Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat que figura en l'annex d'aquest Acord. El Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat és el document que determina eixos, línies estratègiques, objectius i mesures envers l'associacionisme i el voluntariat des de la Generalitat per als propers 4 anys.
2. Aquest Pla es concretarà a través del Pla d'Execució que serà aprovat específicament pel Govern en funció de les prioritats per ell establertes i de la disponibilitat pressupostària.

Índex

PRIMERA PART:	14
EL PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PNAV	14
1. Justificació	17
2. Objectiu	19
3. El procés	19
3.1. El 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat	19
3.2. Decret i posterior creació de la Comissió Rectora del PNAV	20
3.3. Elaboració de la diagnosi, els eixos i les línies estratègiques del PNAV	20
3.4. El procés participatiu sectorial i territorial	21
3.5. La redacció final	25
4. Els òrgans	26
4.1. La Comissió Rectora	26
4.2. La Comissió Executiva de la Comissió Rectora del PNAV	28
4.3. El Consell de Voluntariat	28
5. Diagnòstic de l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya	30
5.1. Els estudis previs	30
5.2. Els àmbits	30
5.2.1. Les persones	31
5.2.2. Les entitats	32
5.2.3. La societat	33
5.3. Diagnòstic de l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya	34
5.3.1. Reptes referents a les persones	34
5.3.2. Reptes referents a les entitats	34
5.3.3. Reptes referents a la societat	36
SEGONA PART:	38
OBJECTIUS I MESURES	38
1. El desplegament, el seguiment i l'avaluació	41
1.1. El desplegament	41
1.2. El seguiment i l'avaluació	41
2. Propostes de línies estratègiques i mesures	43
ANNEXOS:	61
Annex I. Legislació sobre associacionisme i voluntariat	63
Annex II. Bibliografia	67
Annex III. Carta del Voluntariat	71
Annex IV. Manifest del 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat	77
Annex V. Decret 93/2003 de creació de la Comissió Rectora del PNAV	81
Decret 23/2008 de modificació	81
ENTITATS PARTICIPANTS	95

PRIMERA PART:
el procés d'elaboració del PNAV

1. Justificació

Catalunya té una gran tradició associativa manifestada pels milers d'associacions inscrites en els registres habilitats. L'associacionisme i el voluntariat provenen d'una llarga tradició que s'ha desenvolupat donant lloc a un model propi i arrelat, i que pren força a partir de la participació cívica i solidària dels ciutadans i ciutadanes en la vida social.

El nostre país s'ha caracteritzat per un teixit associatiu format per persones que han pres una opció vers la comunitat i han dedicat una part del seu temps al servei del bé comú per mitjà dels diversos àmbits d'intervenció: comunitari, cívic, social, cultural, ambiental, de cooperació internacional i drets humans, de participació ciutadana, civisme i d'altres.

L'acció voluntària, lliure i compromesa de moltes persones a les organitzacions sense afany de lucre, per a la millora constant de les condicions de vida i per a la defensa i el creixement de la societat i la cultura catalana, ha constituït un element essencial en la configuració de Catalunya com a país amb una identitat pròpia. El fet associatiu català ha estat decisiu per a la defensa i el creixement de la societat i la cultura catalanes i, de manera especial, durant les etapes més difícils de la nostra història com a poble i com a nació.

En aquest sentit, val la pena subratllar les aportacions més significatives de les organitzacions que conformen el teixit associatiu a la societat. Un sector que fa cultura de la ciutadania responsable, que fa comunitat i promou la participació social, que crea ocupació i participa de l'economia social, que està vinculat al progrés econòmic sostenible i al progrés del benestar amb valors socials i ètics, que es relaciona amb els poders públics des de la independència, la voluntat de cooperació i el principi de la subsidiarietat. Aquest tercer sector és solidari, està compromès amb els drets humans i amb la sostenibilitat ambiental.

Aquestes entitats han adquirit en els darrers anys un pes molt significatiu a la nostra societat. Els canvis en la conceptualització del que s'entén per espai i responsabilitat pública que han acompanyat la transformació de l'Estat de benestar, juntament amb el sorgiment de noves necessitats socials que requereixen un grau més elevat de flexibilitat i proximitat, així com l'increment en els desitjos de participació activa de la ciutadania, han posat de manifest la importància d'aquest sector i li han atorgat una rellevància social creixent.

Actualment, el voluntariat i el món associatiu es troben davant un seguit de reptes que són fonamentals amb vista a afrontar positivament el seu futur i que han de saber afrontar si no volen veure minvada la seva capacitat d'incidència social i el procés de creixement i consolidació experimentat amb força en els darrers anys.

Associacionisme i voluntariat són paraules que cada cop més fan referència a una realitat molt àmplia i diversa. Des de l'àmbit social, que desenvolupa una activitat i un servei adreçats a persones i col·lectius, fins a l'activitat de tipus cívic, en la qual s'actua en un sentit més ampli a favor de la societat, sigui per la vida sociocultural, per la cultura, la natura...

El voluntariat és el conjunt de persones que dediquen una part del seu temps a fer una acció al servei dels altres o de la comunitat en general, sense esperar res a canvi. Darre-rament, el voluntariat actua damunt una realitat canviant, ja que contínuament apareixen noves necessitats i nous reptes socials i mediambientals.

En aquest sentit, cal donar un nou impuls per a la revitalització associativa i de voluntariat afrontant aquests reptes i materialitzant-los en oportunitats per a la societat i per a cadas-cun dels seus àmbits d'actuació.

L'associacionisme es desenvolupa, per exemple, des dels centenaris ateneus i Cors Clavé, d'arrel popular i treballadora, les organitzacions de foment a l'ajuda mútua i les associacions obreres de fraternitat i de veïns, sorgides de totes les capes socials. La diversitat d'aspec-tes que conformen el tercer sector a la societat aflora els diferents àmbits referents a la vida quotidiana: al món del treball, a la cultura, a l'economia social, al lleure, a la família, a la joventut, a la gent gran, a la comunitat, a l'ensenyament, a l'exclusió social, a la coope-ració i el desenvolupament, a l'aprenentatge, a la salut, al medi ambient, a l'oci, a l'esport.

Aquesta diversitat requereix la participació activa i transversal de tots els departaments de la Generalitat de Catalunya.

L'element associatiu es configura com un element clau en la construcció d'una societat més participativa i com a factor essencial per al progrés social i l'avenç de Catalunya com a país. L'Administració ha de vetllar perquè tots els ciutadans i ciutadanes tinguin garantits una qualitat de vida i uns serveis bàsics que els permetin viure i desenvolupar-se amb dig-nitat i amb plenitud de drets. Per a la consecució d'aquest objectiu bàsic i irrenunciable cal també fomentar l'esperit cívic i la solidaritat en tots els nivells de la societat i potenciar la participació i la responsabilitat de les associacions i de les persones en el màxim dels camps d'acció que afecten el bé comú. La Generalitat de Catalunya té competència ex-clusiva en matèria d'associacions i de voluntariat.

Per tots aquests motius, l'any 2002 s'acorda l'elaboració del Pla Nacional de l'Associacio-nisme i el Voluntariat (PNAV) amb el corresponent Decret de creació posterior (Decret 92/2003/4 d'abril) d'una Comissió Rectora amb la participació del conjunt més representa-tiu del teixit associatiu i de voluntariat de diferents àmbits, els departaments de la Generali-tat, les entitats de representació local, els sindicats, el sector empresarial, les universitats i els col·legis professionals.

L'any 2005 es constitueix aquesta Comissió Rectora, que ha impulsat i liderat el procés efectiu d'elaboració del PNAV. Finalment, l'any 2007 s'ha dut a terme el procés participa-tiu per a la seva redacció final amb el desenvolupament d'un procés de participació terri-torial i sectorial i la suma del Consell de Voluntariat als esforços de la Comissió Rectora.

El Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat és el document que determina eixos, línies estratègiques, objectius i mesures envers l'associacionisme i el voluntariat des de la Generalitat per als propers 4 anys. Aquest Pla es concretarà a través del Pla d'Execu-ció que serà aprovat específicament pel Govern en funció de les prioritats per ell esta-berles i de la disponibilitat perssupostària.

Aquest Pla recull el fruit d'un llarg treball liderat per la Comissió Rectora, en el qual han participat moltes persones, entitats i institucions. Volem agrair molt especialment la seva dedicació i el seu interès, perquè sense la seva participació no hauria estat possible elaborar aquest Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya, que ha tingut en la participació un dels elements distintius.

2. Objectiu

L'objectiu principal del Pla està recollit en el Decret de creació de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat.

A partir de la implicació dels diferents agents de la societat, públics, privats i socials, proposar projectes d'especial interès per al teixit associatiu i de voluntariat, i específicament els que donin resposta a les conclusions de les ponències del 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat.

Amb aquesta finalitat, el Pla té per objecte recollir els eixos, les línies estratègiques, objectius i mesures d'actuació que es desenvoluparan, després de la seva aprovació per part del govern en funció de les prioritats per ell establertes i de la disponibilitat pressupostària, a través del Pla d'Execució que sorgirà del procés de consulta de la Comissió Rectora del PNAV.

El Pla d'Execució s'eleva al Govern per la seva aprovació.

3. El procés

L'elaboració del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat ha estat un llarg procés en què hi ha hagut diverses etapes:

- Celebració del 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat.
- Decret i posterior creació de la Comissió Rectora del PNAV.
- Diagnòstic, eixos i línies estratègiques del PNAV, elaborats directament pel Ple de la Comissió Rectora del PNAV.
- Procés participatiu territorial i sectorial.
- Redacció del PNAV per part de la Comissió Executiva de la Comissió Rectora del PNAV.
- Aprovació del PNAV pel Ple de la Comissió Rectora del PNAV.

3.1. El 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat

L'inici del procés es pot situar l'any 2002, amb la celebració el 15 i el 16 de novembre del 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat.

En el Manifest i les conclusions de les ponències que van sorgir del Congrés, es van aprovar les línies bàsiques d'un futur Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat.

En el Manifest d'aquest 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat es va fer una crida als responsables del món associatiu i al conjunt del voluntariat, al món de la política i l'Administració, al món laboral i l'empresa, als àmbits docents i al món de la comunicació, i al conjunt de la ciutadania per tal que cadascú, des de la seva responsabilitat, emprengui una acció decidida que garanteixi de manera creixent un desenvolupament ple del teixit associatiu i el voluntariat a Catalunya.

3.2. Decret i posterior creació de la Comissió Rectora del PNAV

L'1 d'abril de 2003 es va aprovar el Decret 92/2003 de creació de la Comissió Rectora del PNAV.

L'any 2004 la Direcció General d'Actuacions Comunitàries i Cíviques, substituint l'antic Institut Català del Voluntariat, va assumir l'objectiu d'elaborar el PNAV.

Finalment, l'any 2005 es va constituir la Comissió Rectora del PNAV.

3.3. Elaboració de la diagnosi, els eixos i les línies estratègiques del PNAV

Objectius

Els objectius d'aquesta fase van ser tres:

- Consensuar el diagnòstic de l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya i identificar els principals reptes del sector.
- Definir els principals eixos i línies estratègiques del Pla.
- Fer recomanacions per al procés participatiu de persones i entitats.

Metodologia

Aquesta fase va desenvolupar-se de manera especialment intensa durant l'any 2006. En aquest període la Comissió Rectora es va reunir sis vegades, en plenari i amb dinàmiques participatives.

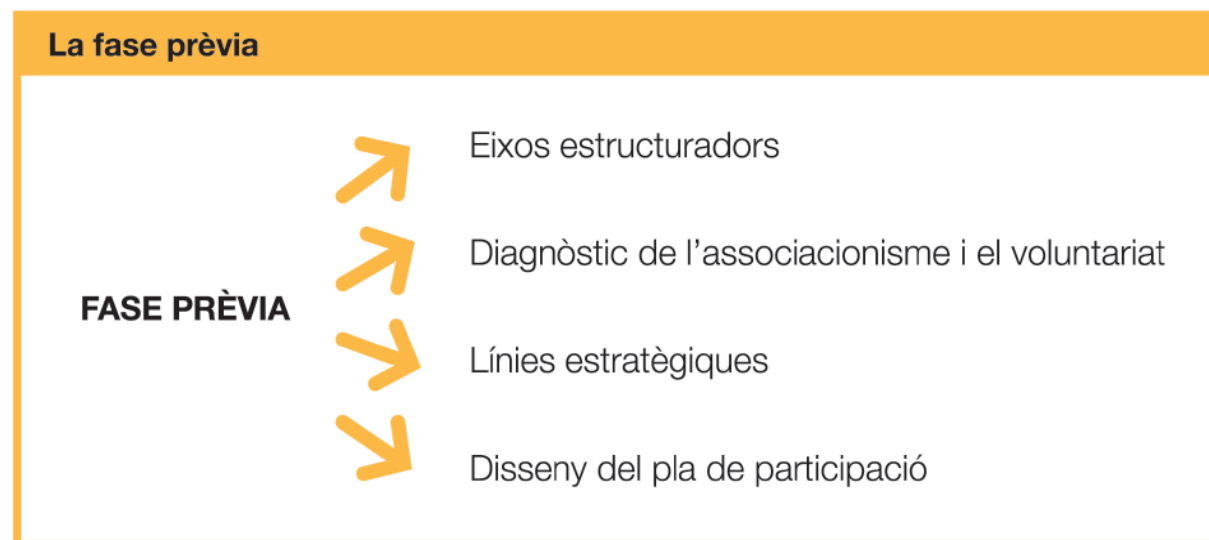
En cadascuna de les reunions es va preparar documentació i lectures per treballar de manera individual i en grups, amb l'objectiu d'anar construint col·lectivament les bases del PNAV.

També es van habilitar espais virtuals on la resta d'entitats del sector podien consultar la documentació i l'evolució del procés d'elaboració del PNAV.

Resultats

Durant aquesta fase, la Comissió Rectora va definir les bases del futur Pla. Això es va concretar en:

- Diagnòstic de l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya, amb la identificació dels principals reptes.
- Definició de les principals línies estratègiques.
- Recomanacions per al disseny del procés participatiu.

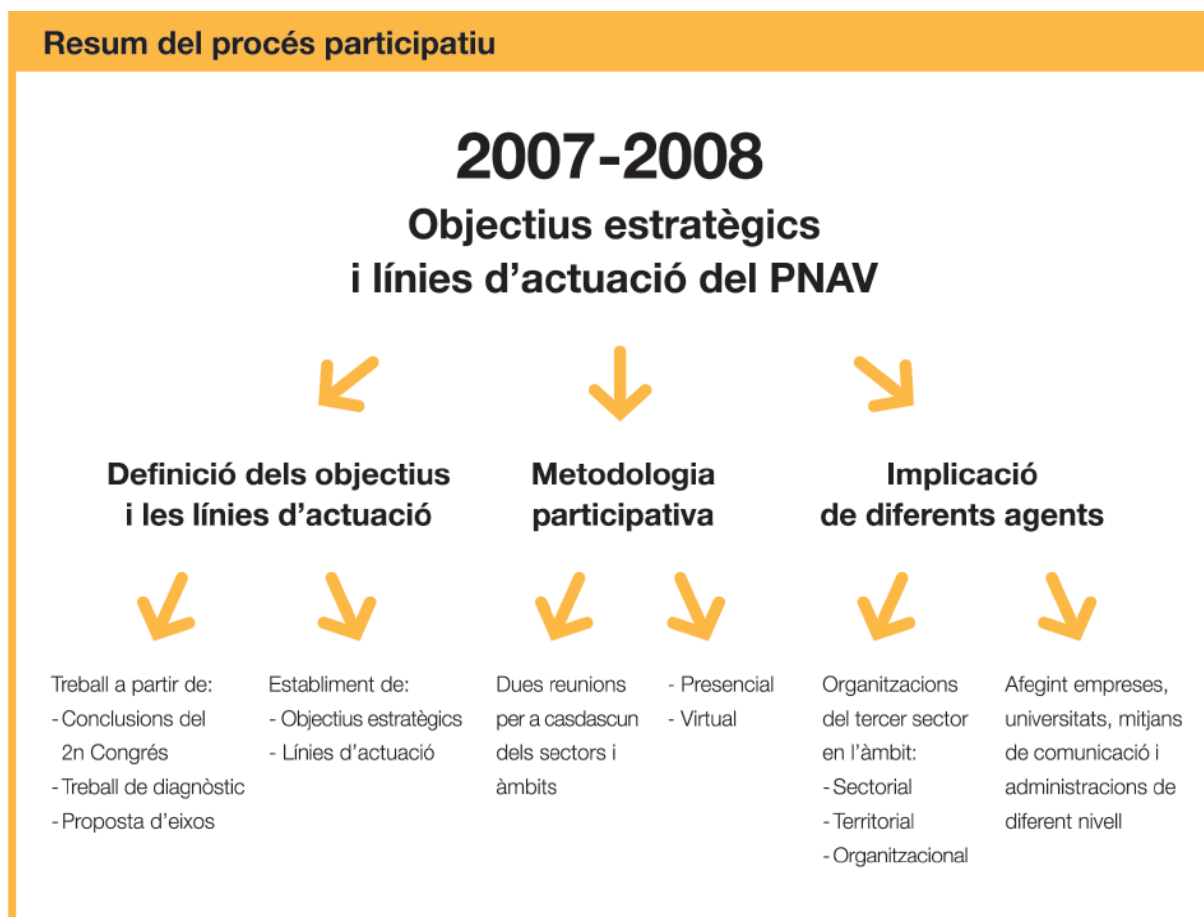

3.4. El procés participatiu sectorial i territorial

El procés de participació del teixit associatiu i del voluntariat ha tingut l'objectiu de garantir que la redacció del PNAV estigui oberta a les persones voluntàries i totes les associacions, per poder recollir les seves necessitats, conjuntament amb el treball efectuat per les entitats membre de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat, encarregada per decret de la seva redacció, seguiment i avaluació, més la col·laboració dels membres del Consell de Voluntariat.

Amb l'elaboració del diagnòstic i dels eixos del PNAV, que es van desenvolupar de febrer a juny de 2006, es va fer una aposta per incorporar-hi puntualment representants del Consell de Voluntariat en el treball de la Comissió Rectora del PNAV. Ha estat en el procés de redacció final durant el període 2007-2008 que s'ha establert un treball conjunt i continuat amb reunions plenàries entre els dos òrgans.

Amb la proposta d'objectius estratègics i línies d'actuació per part de la Comissió Rectora, es va endegar un procés participatiu amb les entitats i altres agents socials durant l'any 2007 que va tenir quatre etapes:

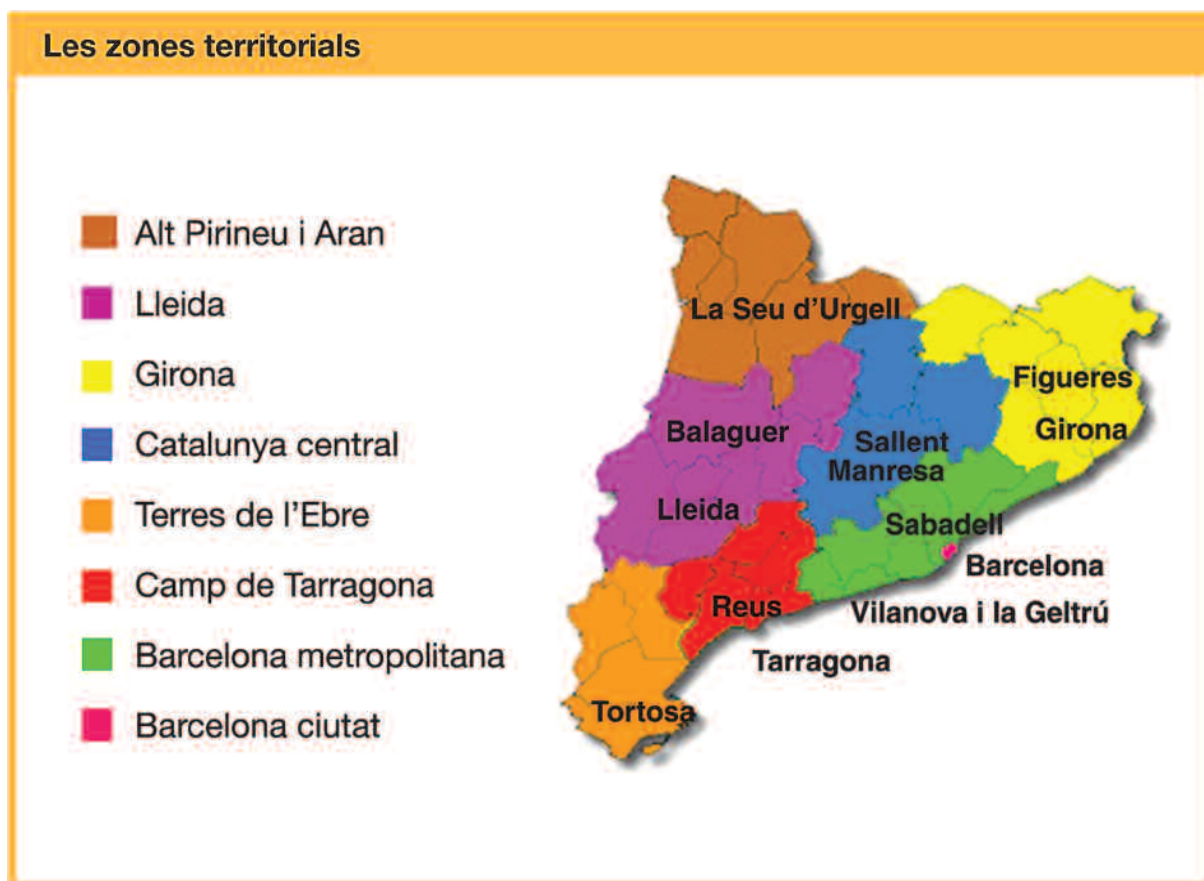
1. Informativa.
2. Participació de les entitats en tallers territorials i jornada sectorial.
3. Participació de les entitats de diferents àmbits d'actuació.
4. Participació d'altres agents socials (universitats, empreses...).

Per a la participació de les entitats, es van crear espais de debat i treball presencials (trobades territorials, jornades sectorials, reunions en l'àmbit d'organització, etc.), i a Internet, diferents espais (fòrums, eines col·laboratives, etc.) per tal de facilitar la participació del màxim nombre d'entitats i de persones de diferents àmbits i sectors.

- Reunions Territorials:

Es van delimitar vuit zones territorials: Alt Pirineu i Aran, Lleida, Terres de l'Ebre, Girona, Catalunya central, Camp de Tarragona, Barcelona i Barcelona ciutat.

Es van fer setze reunions territorials per tot Catalunya. En les reunions es van desenvolupar tallers participatius amb les entitats per tal de treballar les mesures del PNAV.

En cada una de les reunions territorials es van fer dos tallers participatius:

- Taller 1 «Elaboració de mesures» (juliol de 2007-setembre de 2007): Hi van participar 122 entitats, amb una mitjana de setze entitats per taller, i 149 persones, amb una mitjana de dinou persones per taller. L'objecte d'aquest taller era presentar el procés d'elaboració del PNAV, validar els documents marc i el pla de treball elaborats per la Comissió Rectora (procés participatiu, eixos, línies estratègiques i objectius) i proposar mesures per al Pla; d'aquesta manera les diverses entitats assistents iniciaven un procés de treball en grup i es fomentava el treball en xarxa per àmbits territorials.
- Taller 2 «Priorització de mesures» (setembre de 2007): Hi van participar 88 entitats, amb una mitjana per taller d'onze entitats, i 112 persones, amb una mitjana de catorze persones per taller. En aquesta segona trobada, a través del treball en grups i partint de les mesures proposades al primer taller, es va dur a terme la priorització de les mesures.

Aquest procés participatiu es va completar amb el recull de mesures elaborades a les Jornades Sectorials d'Associacionisme i Voluntariat celebrades el novembre de 2007. Aquestes mesures recullen la perspectiva de cada àmbit d'activitat de les associacions (ambiental, cultural, social, comunitari i internacional) i altres tipus d'entitats.

Resum de sectors i àmbits participants al PNAV		
Sector	Àmbit	Forma de participació
Associacions, fundacions, entitats de voluntariat	Territorial (8 àrees geogràfiques)	- Reunions - Fòrum web
	Sectorial (5 àmbits)	- Jornades Sectorials d'Associacionisme i Voluntariat
	Organitzacional (dirigents associatius que no estan en els òrgans de consulta i participació)	- Reunions
Empreses i organitzacions	Relacionades amb accions de patrocini, mecenatge, col·laboració en projectes o campanyes, voluntariat corporatiu, etc.	- Trobada
Departaments Generalitat	Unitats Directives (Secretàries, Direccions Generals, Agències i altres organismes públics) que tenen responsabilitats en associacionisme i voluntariat.	- Web PNAV - Reunions

A més de les entitats, també es va obrir la participació a altres agents, com empreses, universitats i als departaments de la Generalitat, a través de reunions, trobades i la pàgina web del PNAV.

Es van fer també reunions amb les organitzacions representatives de diferents àmbits, concretament els que no estan representats en la Comissió Rectora.

3.5. La redacció final

La redacció final del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat ha estat elaborada pels membres de la Comissió Executiva de la Comissió Rectora del PNAV, a partir del material desenvolupat als tallers territorials i a les Jornades Sectorials d'Associacionisme i Voluntariat.

Els objectius de les sessions de treball de la Comissió Executiva van ser els següents:

- Debatre les idees força que configuren el PNAV.
- Presentar els resultats del treball sectorial i territorial i treballar sobre aquests resultats.
- Incorporar, en la mesura que sigui possible, el treball fet a altres escenaris.
- Clarificar i redefinir, en cas necessari, les mesures que es volen incorporar al PNAV.
- Consensuar les mesures que es volen incorporar als eixos, línies estratègiques i objectius del PNAV, a partir de les fitxes del document.

El Pla Nacional d'Associacionisme i Voluntariat consta de dos documents: el propi Pla i un document complementari, que tenen els continguts següents.

Pla Nacional d'Associacionisme i Voluntariat:

- Inclou eixos, estratègies, objectius i mesures, elaborades als tallers territorials i a les Jornades Sectorials d'Associacionisme i Voluntariat, i recollides per l'equip tècnic i per la Comissió Executiva.
- Aquestes mesures estan redactades i validades per la Comissió Executiva de la Comissió Rectora del PNAV.
- El document ha estat aprovat pel Ple de la Comissió Rectora del PNAV i el Consell de Voluntariat.

Document complementari al PNAV

- Inclou les mesures que han sorgit en el procés participatiu (als tallers territorials, a les Jornades, a les reunions o comentaris dels Departaments), però que no han estat consensuades als tallers o a les Jornades d'Associacionisme i Voluntariat.
- Aquest document ha estat recollit per l'equip tècnic que ha donat suport al procés participatiu i no han estat validades o expressament aprovades per cap òrgan del PNAV.

4. Els òrgans

La participació ha estat una de les característiques fonamentals de tot el procés. Per fomentar-la s'han constituït diversos organismes en els quals les entitats i altres agents han pogut transmetre la seva veu sobre les qüestions tractades al PNAV.

Es poden distingir tres òrgans principals en el procés d'elaboració del PNAV:

la Comissió Rectora, la Comissió Executiva i el Consell de Voluntariat.

4.1. La Comissió Rectora

Aquest òrgan va ser creat pel Decret 92/2003 de creació de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat i ha estat modificat posteriorment pel Decret 23/2008, amb l'objectiu d'esdevenir un òrgan de participació i de coordinació dels sectors públic i privat, per tal de portar a terme els programes i projectes necessaris per aconseguir que el voluntariat i el món associatiu afrontin positivament el seu futur, la seva capacitat d'incidència social i el procés de creixement i de consolidació (art. 1.2 del Decret 92/2003).

Funcions

La Comissió Rectora del PNAV té les funcions següents:

- L'elaboració i la proposta del Pla al Govern de la Generalitat per a la seva aprovació, implicant els diferents agents de la societat, públics, privats i socials.
- Proposar projectes d'especial interès per al teixit associatiu i de voluntariat, i específicament els que donin resposta a les conclusions de les ponències del 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat.
- Una vegada aprovat el Pla, serà l'encarregada de fer-ne el seguiment i l'avaluació i continuar proposant línies adients d'actuació del Govern de la Generalitat.

Composició

La Comissió Rectora està formada per:

- La presidència: persona titular del Departament de Governació i Administracions Públiques.
- La vicepresidència: persona titular de la Secretaria d'Acció Ciutadana.

- La secretària: persona titular de la Subdirecció General de Cooperació Social i Voluntariat, amb veu però sense vot.
- Les vocalies:
  - a) Una persona representant de cada un dels departaments de l'Administració de la Generalitat, amb la consideració d'alt càrrec i designades per la persona titular de cada un dels departaments.
  - b) Una persona en representació i designada per cadascuna de les organitzacions següents:
    - Confederació d'Associacions de Veïns de Catalunya
    - Consell Nacional de la Joventut de Catalunya
    - Federació Catalana de Voluntariat Social
    - Federació Catalana de Voluntariat Cívic
    - Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament
    - Federació Catalana d'ONG per als Drets Humans
    - Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya
    - Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya
    - Federació d'Ateneus de Catalunya
    - Moviment Coral Català
    - Agrupacions de Defensa Forestal
    - Càritas Catalunya
    - Creu Roja Catalunya
    - Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural (DEPANA)
    - Col·legi d'Educatores i Educadors Socials de Catalunya
    - Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya
    - Col·legi de Periodistes de Catalunya
    - Col·legi Oficial de Diplomats en Treball Social i Assistents Socials
    - Associació Catalana de Municipis i Comarques
    - Federació de Municipis de Catalunya
    - Foment del Treball Nacional
    - Petita i Mitjana Empresa de Catalunya (PIMEC-SEFES)
    - Consell de la Gent Gran de Catalunya
    - Consell Nacional de Dones de Catalunya
  - c) Dues persones designades per cadascuna de les dues organitzacions més representatives de l'àmbit associatiu i del voluntariat universitari.
  - d) Dues persones designades per cadascuna de les dues organitzacions sindicals més representatives a Catalunya.
  - e) Tres persones de reconegut prestigi en l'àmbit associatiu i de voluntariat designades per la presidència del Ple.

4.2. La Comissió Executiva de la Comissió Rectora del PNAV

La Comissió Executiva, per delegació del Ple de la Comissió Rectora del PNAV, s'ha encarregat de la redacció del document del PNAV.

Composició

Aquesta Comissió està integrada per:

- La presidència: correspon a la mateixa persona que exerceix la presidència al Ple.
- La vicepresidència: correspon a la mateixa persona que exerceix la vicepresidència al Ple.
- Les vocalies.
- La secretaria (el secretari o secretària del Ple de la Comissió Rectora).

Les vocalies són ocupades per:

- a) Dues persones que representin les vocalies referides a l'Administració pública.
- b) Quatre persones que representin les vocalies referides a les entitats.
- c) Una persona que representi la vocalia referida a les entitats més representatives en l'àmbit associatiu i del voluntariat universitari.
- d) Una persona que representi la vocalia referida a persones de reconegut prestigi en l'àmbit associatiu i de voluntariat.

4.3. El Consell de Voluntariat

A les reunions per elaborar el Pla també hi han participat les entitats que formen part del Consell de Voluntariat. El Consell de Voluntariat va ser creat pel Decret 133/2005 i modificat posteriorment pel Decret 22/2008.

El Consell de Voluntariat és un òrgan d'assessorament, consulta i participació de les entitats, col·lectius i persones que actuen en l'àmbit del voluntariat.

Funcions

El Consell de Voluntariat té les funcions següents:

- Informar sobre els plans estratègics de subvencions en matèria de voluntariat, els seus objectius i els efectes previstos.
- Informar sobre els criteris de prioritat per a la concessió de subvencions que es convoquin en aquest àmbit.
- Informar sobre les propostes de disposicions generals en l'àmbit de les entitats del voluntariat.
- Promoure la participació de les persones voluntàries al si de les entitats.
- Promoure campanyes de voluntariat.
- Informar sobre les necessitats formatives en el camp del voluntariat.

Composició

- La presidència: persona titular del Departament de Governació i Administracions Públiques.
- La vicepresidència primera: persona titular de la Secretaria d'Acció Ciutadana que pot delegar la seva representació en el director general d'Acció Comunitària del Departament de Governació i Administracions Públiques.
- La vicepresidència segona: una persona representant d'entitats del voluntariat, designada pel Plenari, d'entre les seves persones membre.
- Les vocalies, formades per:
  - 11 representants de les organitzacions territorials del voluntariat, de les quals 4 de les comarques de Barcelona, 2 de les comarques de Girona, 2 de les comarques de Lleida, 2 de les comarques de Tarragona, 1 de les Terres de l'Ebre.
  - 13 representants de les organitzacions del voluntariat segons les àrees d'actuació, de la forma següent: 3 del voluntariat social, 3 del voluntariat comunitari, 2 del voluntariat cultural, 1 del voluntariat educatiu, 1 del voluntariat mediambiental, 1 del voluntariat internacional, 1 voluntari lingüístic i 1 voluntari esportiu.
  - 2 representats de les organitzacions sindicals que tinguin més representació a Catalunya
  - 2 representants de les organitzacions empresarials
  - 1 representant de l'Associació de Municipis i Comarques de Catalunya
  - 1 representant de la Federació de Municipis de Catalunya
  - 1 representant del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya
  - 1 persona que ostenti una vocalia del Consell de la Gent Gran de Catalunya designat pel ple d'aquest òrgan
  - 1 persona representant del Consell Nacional de Dones de Catalunya
  - 1 persona representant del Departament de Governació i Administracions Públiques
  - 2 persones expertes de reconegut prestigi en l'àmbit del voluntariat designats per la presidència
  - 1 persona representant de l'Administració de la Generalitat per cadascuna de les matèries següents: joventut, salut, justícia, universitats, cooperació al desenvolupament, medi ambient, participació, cultura, serveis socials, educació i ocupació. Aquestes persones representants seran designades per la persona titular del departament corresponent

5. Diagnòstic de l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya

5.1. Els estudis previs

Com a primers passos per elaborar el PNAV, la Comissió Rectora del PNAV va fer un diagnòstic sobre la situació actual de l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya. D'aquest diagnòstic compartit i consensuat pel Ple de la Comissió Rectora del PNAV és d'on van sorgir posteriorment les línies estratègiques.

Per elaborar el Pla es va partir d'una anàlisi de diferents estudis sobre l'associacionisme i el voluntariat, d'àmbit català, espanyol i internacional.

A partir d'aquesta informació de base, es van elaborar, mitjançant un procés participatiu al si del Ple de la Comissió Rectora, un seguit de reptes sobre l'associacionisme i el voluntariat. A continuació, la Comissió Rectora en va prioritzar els més importants, i els va classificar en relació amb els àmbits del PNAV. Els grups de treball van ser formats de manera aleatòria i a cada grup hi van participar persones de tots els àmbits sectorials implicats en el procés (entitats, universitats, Administració pública).

El resultat d'aquest procés són els reptes que es troben al final d'aquest apartat.

5.2. Els àmbits

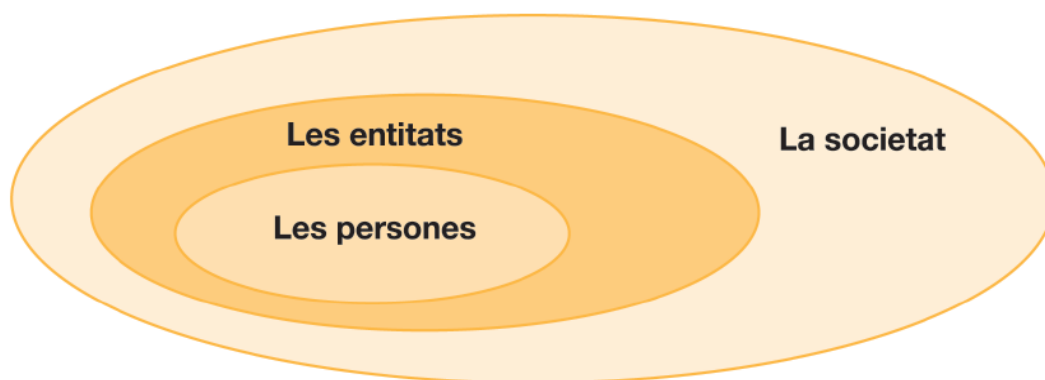
Per elaborar el Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat és important tenir en compte tres nivells d'actuació:

- Les persones que fan voluntariat i que participen a les associacions de diverses maneres.
- Les associacions i altres tipus d'entitats que canalitzen i organitzen les inquietuds individuals de participació social.
- La societat en el marc de la qual es desenvolupa l'associacionisme i el voluntariat.

El nucli de l'acció voluntària i l'associacionisme són les persones que decideixen participar lliurement en el marc de les associacions i altres tipus d'entitats.

Així doncs, el PNAV recull i estructura les accions i polítiques de suport en cadascun dels seus àmbits: el voluntariat, les entitats i la societat.

Àmbits del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat

5.2.1. Les persones

El primer àmbit del PNAV són les persones que participen a les associacions i formen el voluntariat.

En l'actualitat es troben moltes formes de participació i voluntariat amb dedicació diversa: hi ha persones que dediquen una tarda a fer la seva tasca voluntària, altres hi dediquen el cap de setmana o altres tota la setmana. També hi ha persones que participen en accions puntuals que organitzen les entitats.

Cicle de gestió de les persones a les entitats

Existeixen també molts perfils de persones voluntàries i que col·laboren a les associacions i altres tipus d'entitats: joves, gent gran, dones, homes...

A pesar d'aquesta diversitat, el cicle de gestió de les persones a les entitats (aplicable a voluntariat i a la participació), que pot actuar com a guia de la trajectòria de les persones voluntàries a les entitats, ajuda a desenvolupar, consolidar i impulsar el voluntariat de les persones en el si de les entitats.

5.2.2. Les entitats

El segon àmbit del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat són les entitats sense afany de lucre, en el marc de les quals es participa i es fa voluntariat.

Segons el cens de la Subdirecció General de Cooperació Social i Voluntariat hi ha més de 1.800 entitats sense ànim de lucre amb voluntariat censades a Catalunya.

Sense les entitats les persones no podrien desenvolupar la seva participació i voluntariat de manera individual. Cal organitzar-se i fer-ho cada cop millor, per assolir els reptes col·lectius que es plantegen i poder millorar així la societat.

Existeix una gran diversitat d'associacions i altres entitats amb voluntariat segons l'àmbit d'actuació, com ara entitats que desenvolupen la seva missió en el camp social, mediambiental, cultural, cooperació, drets humans, pau, etc.

Classificació tipològica d'entitats						
Classificació tipològica d'entitats						
Acció social	Cooperació internacional	Cultura	Educació i formació	Esports	Iniciatives civils i comunitàries	Medi ambient
Discapacitats	Ajuda d'emergència	Art	AMPA	Atletisme	Aficions	Agricultura ecològica
Drogodependents	Comerç just	Cultura	Educació en el lleure	Bàsquet	Drets cívics	Educació ambiental
Gent gran	Gènere	Llengua	Estudiants	Ciclisme	Religioses	Recerca ambiental
Immigració	Medi ambient	Música	Altres	De disminuïts	AAVV	Ecologia urbana
Infància i joventut	Polítiques socials	Ateneus		Excursionisme	Pau	Gestió de residus
Integració ó inserció	Altres	Altres		Salvament	Xarxes cíviques	Ús de l'aigua
Malalties				Socorrisme	Altres	Consum responsable
Gènere				Altres		Impacte ambiental
Altres						Economia sostenible
						Altres

També hi ha entitats amb dimensions diferents: algunes les gestionen únicament persones voluntàries i altres estan gestionades per persones remunerades amb participació de voluntariat. Malgrat la diversitat, hi ha elements de gestió que són comuns a totes les entitats i que s'han tingut en compte al Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat.

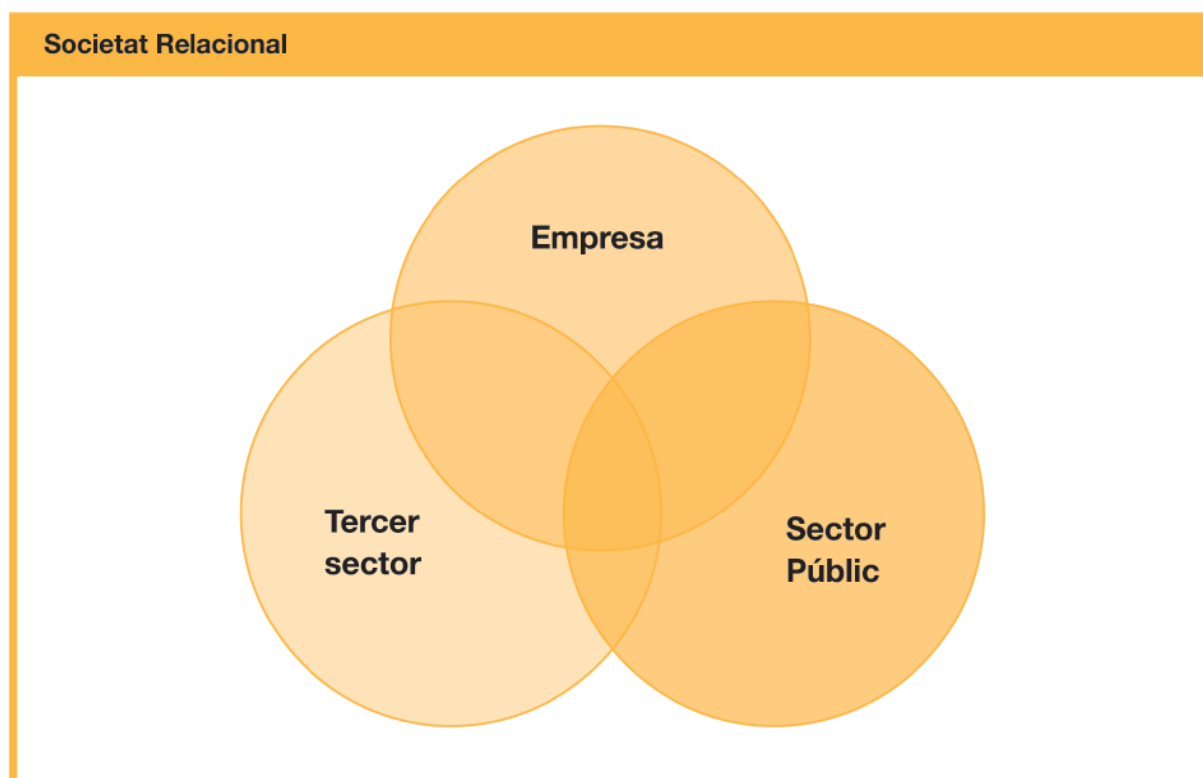
5.2.3. La societat

El tercer àmbit del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat és la societat.

L'acció voluntària de les persones, a través de les entitats, té un impacte en la millora de la societat i la convivència. Per això cal tenir en compte quines són les necessitats de la societat en general i de les persones que en formen part.

Amb l'associacionisme i el voluntariat a la societat s'impulsen determinats valors, com per exemple, la generositat, la participació, la implicació, la preocupació pels temes col·lectius...

Actualment la societat és cada vegada més complexa i les necessitats socials són més àmplies. En aquest context, apareix el concepte de la societat relacional, on la responsabilitat de millorar-la és compartida entre el sector públic, les empreses i el tercer sector, format bàsicament per associacions i fundacions. Per això es plantegen mesures de sensibilització i comunicació adreçades a la societat en general per promoure els valors que fomenten l'associacionisme i el voluntariat.

5.3. Diagnòstic de l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya

A continuació s'exposen els reptes detectats al diagnòstic sobre l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya, diferenciats segons si es refereixen a les persones, a les entitats o a la societat.

5.3.1. Reptes referents a les persones

Els principals reptes relacionats amb l'acció voluntària entesa com a persones que participen lliurement a través de les entitats són:

- **La formació**

És important que les persones es puguin formar en tot allò relacionat amb les activitats que desenvolupen en el marc de la seva acció voluntària. Cal que es faciliti l'oportunitat de fer formació per garantir el màxim de qualitat en les accions que es duen a terme.

- **La captació, incorporació i fidelització de les persones a les associacions i altres entitats**

S'ha de facilitar que les persones voluntàries participin a les entitats després d'un bon procés de captació i que es desenvolupi una incorporació adequada que permeti la fidelització de les persones voluntàries. Portar endavant aquest procés, garantint una bona informació, transparència i dedicació per part de les entitats, és un repte important.

- **La promoció i el reconeixement de les persones voluntàries**

La participació i el voluntariat contribueixen de manera molt important a les entitats, a la millora de la convivència i a la millora social. Un dels reptes en aquest sentit és com es pot fer més explícita aquesta contribució i quins són els mecanismes per fer el reconeixement d'aquesta aportació social en tots els àmbits d'activitat.

- **Definició de les tipologies i dels perfils de les persones voluntàries**

Les formes de participar i fer voluntariat són diverses, segons les persones i les entitats. Per això té rellevància definir bé quins són els perfils actuals del voluntariat, per tal de gestionar millor les necessitats de cada perfil, d'entendre millor què és persones participants a les entitats.

5.3.2. Reptes referents a les entitats

Els principals reptes relacionats amb les entitats i la seva consolidació són:

- **El finançament**

Obtenir els recursos necessaris per desenvolupar les activitats de les entitats és un repte important. Cal veure quins suports són necessaris per a les entitats, com es pot millorar la tresoreria, com es poden diversificar les fonts de recursos, com es poden aconseguir programes plurianuals de finançament i altres mesures en el mateix sentit.

- **La cooperació i el treball en xarxa**

La cooperació i el treball en xarxa entre les entitats i també entre territoris concrets ha d'ajudar a millorar-ne l'impacte a la societat. Aprendre a treballar en xarxa de manera àgil, en positiu i construint un discurs comú és un dels reptes importants del sector.

- **La relació entre les persones voluntàries i les remunerades al si de les entitats**

Determinar quines han de ser les relacions entre les persones voluntàries i les remunerades a les entitats, clarificant les responsabilitats i funcions de cadascú, de manera que les entitats desenvolupin les activitats amb qualitat i amb els valors de la participació del voluntariat.

- **La participació del voluntariat a les entitats**

Fomentar que més persones voluntàries participin a les entitats i ho facin amb qualitat tant pel que fa a la seva activitat com al procés mateix de participació al si de les entitats és un repte important per al tercer sector i per a la societat en general.

- **Aclarir les estructures organitzatives, consolidar els òrgans de govern de les entitats**

Consolidar els òrgans de govern de les entitats i clarificar les diferents estructures organitzatives contribuirà al fet que les entitats puguin planificar de manera estratègica més enllà del dia a dia.

- **Impulsar la rendició de comptes amb la base social i la ciutadania**

La transparència i la comunicació a la societat per part de les entitats és imprescindible per tenir impacte de millora social i per estar legitimades en la seva acció.

- **Definir criteris de gestió de l'equip humà: millorar les condicions contractuals i salarials, establir un nou marc de regulació de les relacions laborals en el sector**

Un altre repte important és fer possible una bona gestió dels equips humans de les entitats i una millora de les condicions contractuals i salarials, amb la viabilitat de les entitats i amb la implicació de totes les persones que en formen part.

- **La incidència política de les entitats del tercer sector**

Aprendre a fer incidència política: elaborar un discurs propi per denunciar i proposar al Govern i a l'Administració és important per a la millora social.

- **El nou marc de relacions entre l'Administració, el tercer sector i les empreses**

Desenvolupar el marc de relacions entre empreses, Administració i entitats és un repte de futur important per aconseguir un impacte més elevat per a la millora social. La responsabilitat de la societat és una responsabilitat comuna; el repte és aconseguir treballar plegats en aquesta millora.

- **La qualitat i l'avaluació**

Per aconseguir impacte social, les entitats han de desenvolupar les activitats amb criteris de qualitat i d'avaluació, tant dels processos com dels resultats. Aprendre a gestionar la qualitat i establir mecanismes d'avaluació és un repte important per al sector.

5.3.3. Reptes referents a la societat

Els reptes relacionats amb l'impacte per a la millora de la convivència i la millora social són:

- **L'equitat i la justícia social**

Tots els agents han d'estar compromesos amb la construcció d'una societat més justa i amb equitat. En aquest compromís cal ser molt curosos de no oblidar-se cap col·lectiu de persones, vetllar per resoldre les causes de l'exclusió social i garantir a tothom una vida digna.

- **El paper dels valors a la comunitat**

El compromís col·lectiu per a la millora social serà possible si els valors de la comunitat són presents: la solidaritat, vetllar pel bé comú evitant l'exclusió social, el respecte a la diversitat, etc. El repte important és transmetre aquests valors per fer possible aquesta millora social.

- **El foment de la convivència**

La convivència com a valor fonamental que regeixi les relacions entre organitzacions, col·lectius i persones. La convivència en els barris, pobles i diferents territoris és un repte de la societat actual.

- **Les noves necessitats emergents**

La societat actual està en un procés de canvi continu i això comporta que es produeixin noves necessitats socials a les quals cal donar resposta: l'envelliment de la població, les persones sense sostre, la immigració, etc. Per construir una societat justa i amb equitat cal fer front a tots aquests reptes.

- **L'enfortiment de la democràcia participativa**

La presència de la participació i el voluntariat en una societat aporta valors clau per poder fer front a les noves necessitats socials i de convivència, i enforteix els mecanismes reals de participació democràtica.

Quadre resum de l'elaboració del PNAV

2002

2n Congrés de l'Associacionisme i el Voluntariat

Ponències i conclusions dels reptes del sector associatiu i de voluntariat

2003

Decret 92/2003 de Creació de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat (PNAV)

Encarregada de l'elaboració i seguiment del Pla i amb vigència de 4 anys

2005

Constitució de la Comissió rectora del PNAV

2006

Diagnosi i Eixos del PNAV

Treball participatiu amb els membres de la Comissió
Elaboració dels Eixos del Pla
Febrer-Juny

2006-2007

Objectius i línies d'actuació del PNAV

Establiment dels objectius per
cadascun dels Eixos
Setembre-Desembre 2006
Línies d'actuació dels diferents agents implicats
Gener-Maig 2007

2007-2008

Elaboració i aprovació del PNAV per la Comissió rectora

SEGONA PART:
objectius i mesures:

1. El desplegament, el seguiment i l'avaluació

1.1. El desplegament

Correspon a la Direcció General d'Acció Comunitària de la Secretaria d'Acció Ciutadana el desplegament del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat, en col·laboració amb el suport dels òrgans col·legiats.

La futura Agència Catalana del Voluntariat tindrà la finalitat d'impulsar l'activitat voluntària a Catalunya, donar-hi suport, ordenar-la i fer-ne un reconeixement explícit i continu. Davant el desplegament i l'estructuració creixents del moviment associatiu i del voluntariat i els reptes als quals s'enfronta, s'evidencia la necessitat d'un organisme executiu, àgil, eficaç i descentralitzat.

Per tant, haurà d'endegar una tasca de planificació, coordinació, gestió i manteniment dels recursos i els serveis necessaris per fomentar i desenvolupar el voluntariat arreu de Catalunya.

1.2. El seguiment i l'avaluació

Es proposa la confecció, una vegada aprovat el PNAV, d'un Pla d'Execució dels eixos, línies estratègiques, objectius i mesures a partir d'un calendari proposat en el marc de la Comissió Rectora del PNAV, com a òrgan que té l'atribució del seguiment i avaluació del Pla. El Pla d'Execució s'aprovarà específicament pel Govern en funció de les prioritats per ell establertes i de la disponibilitat pressupostària.

Aquest Pla estableix un seguiment i una avaluació sobre el PNAV, per tal de garantir-ne el compliment i una bona aplicació.

L'organisme encarregat de fer el seguiment de l'aplicació del Pla i l'avaluació dels projectes que se'n derivin és la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat.

2. Propostes de línies estratègiques i mesures del PNAV

FITXA 1

Eix: Les Persones

Línia estratègica: **La formació del voluntariat**

Objectiu: *Promoure la detecció de necessitats formatives i l'elaboració de plans formatius de qualitat i accessibles als col·lectius de persones voluntàries d'arreu del país.*

MESURES

1. Facilitar l'elaboració del **Pla de Formació del Voluntariat intern** de l'entitat, que incorpori l'acollida, acompanyament i motivació del voluntariat al llarg del seu itinerari com a part de la seva formació permanent, **mitjançant, entre d'altres, l'establiment de contractes programes**, tot prioritzant circuits de formació compartida del voluntariat en entitats de segon i tercer nivell.

2. **Crear i difondre recursos i eines de formació interna del voluntariat** com: l'elaboració de materials didàctics, l'establiment d'una oferta de formació en línia bàsica i especialitzada o la creació una comunitat virtual de formació del voluntariat.

3. **Detectar les necessitats formatives de les persones coordinadores de voluntariat, per tal d'elaborar una nova oferta formativa que doni més profunditat a l'oferta existent**, incloent-la en el Pla de Formació del Voluntariat de Catalunya.

4. **Millorar i actualitzar el Pla de Formació del Voluntariat de Catalunya (cursos, mòduls, realitzacions professionals, etc.) i fer-la accessible** a tot el territori, tot garantint l'existència d'una **oferta formativa bàsica** d'iniciació al voluntariat, d'una **oferta formativa específica per sectors** i àmbits d'actuació de les entitats, d'una **oferta formativa especialitzada segons les tasques** que desenvolupa el voluntariat, així com una oferta formativa en l'àmbit de la gestió adreçada al voluntariat.

Per aconseguir, entre d'altres...

- Articular una formació permanent del voluntariat.
- Fer més propera i flexible la formació al voluntariat.
- Descentralitzar l'oferta formativa existent.

FITXA 2

Eix: Les Persones

Línia estratègica: **La captació, la incorporació i la fidelització de les persones voluntàries**

Objectiu: *Fomentar un voluntariat compromès i responsable, motivant-lo, acompanyant-lo personalment i incrementant la seva participació a partir de la innovació.*

MESURES

1. **Promoure la participació del voluntariat** en espais de decisió de l'entitat.
2. Identificar i acompanyar el compromís de la persona voluntària vers la societat més enllà del compromís amb l'entitat, tot promovent el **treball en xarxa** i facilitant circuits a través dels quals el voluntariat pugui trobar nous espais de participació.
3. **Donar suport a l'existència d'una estructura permanent** al si de les entitats per promoure, acollir, coordinar, motivar i acompanyar el voluntariat.
4. **Fer trobades i habilitar espais de reflexió** entre entitats entorn els **models de gestió del voluntariat**.
5. Facilitar una guia marc **de bones pràctiques** a les entitats perquè aquestes puguin **dissenyar un model de gestió del voluntariat de qualitat** que atengui als diferents models de voluntariat de l'entitat.
6. **Determinar protocols que impulsin la participació de les persones voluntàries** i serveixin d'eina per tal de portar a terme la definició, planificació i avaluació de projectes tot fent efectiva la Carta de Voluntariat.
7. Definir, dotar i aplicar **plans eficaços de captació de voluntariat**.
8. Fomentar la **figura de coordinadors/es de voluntariat** al si de les entitats i el desenvolupament de les competències adients.

FITXA 3

Eix: Les Persones

Línia estratègica: **La promoció del voluntariat**

Objectiu: *Intensificar la promoció i el reconeixement del voluntariat, des de la societat i l'administració, a partir de l'enfortiment de les entitats de voluntariat i d'incrementar llur encaix, transcendència i paper actiu a la societat.*

MESURES

1. Promoure **campanyes de foment i sensibilització del voluntariat**, de forma continuada i d'abast general.
2. Afavorir **l'aparició del voluntariat als mitjans de comunicació**.
3. Oferir recursos perquè que les entitats realitzin **accions** pròpies de **difusió i cerca de voluntariat**.
4. Publicar, difondre i actualitzar **registres, censos i guies d'entitats de voluntariat** que tinguin en compte els àmbits i territoris.
5. Millorar i invertir en el **reconeixement del voluntariat dins l'entitat**, fent palesa la importància i significat de la seva tasca.
6. Impulsar que l'**Administració pública** es desplaci al **terreny** i realitzi **actes públics pròxims** al voluntariat.
7. Desenvolupar **projectes als centres educatius de primària i secundària que donin a conèixer l'experiència del voluntariat** i motivin la sensibilització, participació i implicació dels joves en el seu entorn.

Per aconseguir, entre d'altres...

- Difondre i transmetre els valors del voluntariat.
- Visibilitzar el voluntariat com a realitat social, respectant la diversitat de les seves formes i entitats on s'emmarca i transmetre una imatge positiva del model català del voluntariat que faciliti la ruptura d'estereotips.
- Conèixer, valorar i dotar de reconeixement al voluntariat per part de l'Administració Pública.
- Destacar el valor cooperatiu del voluntariat i el treball en xarxa.

FITXA 4

Eix: Les Persones

Línia estratègica: **Tipologies i perfils de les persones voluntàries**

Objectiu: *Identificar les modalitats de voluntariat tot fomentant la innovació i nous models de participació activa adaptats a les noves realitats.*

MESURES

1. Realitzar **estudis sobre els diferents perfils i tipologies de voluntariat** i facilitar recursos a les entitats per a la seva incorporació i fidelització.
2. Estudiar i impulsar els **models i tipologies de voluntariat emergents**: voluntariat en família, voluntariat intergeneracional, voluntariat de persones prejubilades i/o jubilades, voluntariat a distància, voluntariat corporatiu, etc.
3. Tenir en compte des de les entitats la **conciliació de la vida familiar, laboral i voluntària**; cercant espais de participació del voluntariat que la possibilitin i incidint des del mateix sector en la seva consideració en aquells espais de relació i participació promoguts per l'administració.
4. Fomentar iniciatives que apropin **col·lectius poc representats al món del voluntariat** i prioritzar la realització d'accions que motivin a les persones amb discapacitat i el col·lectiu masculí a participar de les entitats de voluntariat.
5. Facilitar i promocionar **la participació en la comunitat i el voluntariat de les noves ciutadanes** comptant amb el suport tècnic de l'administració pública, tot garantint que qualsevol persona, amb independència de la seva situació administrativa, pugui ser voluntària.

Per aconseguir, entre d'altres...

- Ampliar el ventall i la implicació de les persones voluntàries.
- Apropar el voluntariat a la gent jove.
- Apropar el món del voluntariat i els col·lectius que hi són poc representats.

FITXA 5

Eix: Les Entitats

Línia estratègica: **El finançament**

Objectiu: *Garantir el finançament suficient per a les activitats de voluntariat del món associatiu i promoure la innovació en la captació de fons.*

MESURES

1. Millorar les **eines de finançament públic** existents:
  - a. prestar suport al finançament estructural de les entitats per millorar la seva organització interna.
  - b. establir convenis plurianuals.
  - c. assegurar l'ingrés de les subvencions en els períodes de despesa.
  - d. iniciar una línia de treball per facilitar i simplificar els tràmits de subvencions i convenis.
  - e. iniciar una línia de treball per unificar els criteris de convocatòria de les subvencions i dels convenis de les diferents administracions.
  - f. estudiar diferents mecanismes per adaptar les convocatòries a les necessitats i activitats de les entitats com: flexibilitzar períodes d'execució, garantir la resolució i pagament de convocatòries segons calendari de les entitats i millorar les licitacions.
2. Donar suport a les entitats per a l'elaboració de **plans de sostenibilitat i viabilitat econòmica**.
3. Fomentar la cessió d'**espais públics** a les entitats.
4. Ampliar, millorar i fer accessible a tot el territori els **serveis i els materials de suport** pel finançament de les entitats:
  - a. difondre els serveis d'assessorament a projectes.
  - b. actualitzar el web: www.xarxanet.org <<http://www.xarxanet.org/>>
  - c. editar materials amb informació sobre les subvencions existents: guies, calendaris, portals, etc.
5. Millorar la **lleï de mecenatge** com a mesura de foment de l'esponsorització d'entitats per part d'empreses, tot afavorint l'increment dels beneficis fiscals a les empreses col·laboradores.
6. Facilitar l'adquisició i consolidació dels **béns patrimonials** de les entitats no lucratives.
7. Afavorir que les entitats puguin obtenir el **certificat d'utilitat pública** com a garantia de qualitat.
8. Elaborar materials de difusió i **proveir de recursos a les entitats per tal de facilitar la cerca de finançament privat** i la diversificació de les fonts d'ingressos.

FITXA 6

Eix: Les Entitats

Línia estratègica: **Les estructures organitzatives, els òrgans de govern, la qualitat i l'avaluació**

Objectiu: *Aclarir les estructures organitzatives, consolidar els òrgans de govern de les entitats, incorporar la qualitat i impulsar l'avaluació. i desenvolupar plans de millora permanent tenint en compte les característiques i les peculiaritats del voluntariat tant a nivell d'organització com de les activitats, a fi d'incrementar la motivació de les persones voluntàries i millorar l'impacte i prestigi social de la seva acció.*

MESURES

1. Donar suport a les **entitats de segon nivell** en la seva funció **d'oferir suport, serveis, coneixements i compartir estructures** amb les entitats de base.
2. Iniciar una línia d'estudi per analitzar els motius que dificulten els **relleus als òrgans directius de les entitats**.
3. Ampliar, millorar i fer accessibles a tot el territori els **serveis i els materials de suport** a les estructures organitzatives de les entitats:
  - a. editar manuals de qualitat i de bones pràctiques per la gestió d'entitats i per l'establiment de protocols.
  - b. realitzar jornades i trobades per fomentar l'intercanvi d'experiències i millorar les estructures organitzatives de les entitats.
  - c. facilitar l'elaboració de Plans estratègics a les entitats.
4. Estudiar i establir **mecanismes formals i informals de participació** del voluntariat.
5. Impulsar que **les dones accedeixin als càrrecs de responsabilitat** de les entitats.

Per aconseguir, entre d'altres...

- Fomentar la democratització del teixit associatiu i les entitats.
- Promoure un paper actiu del voluntariat a l'hora d'encarar i decidir el futur de l'entitat.

FITXA 7

Eix: Les Entitats

Línia estratègica: **La rendició de comptes**

Objectiu: *Fer arrelar la cultura de la transparència a les entitats de voluntariat i associacions a fi d'incrementar la confiança de la societat.*

MESURES

1. Ampliar i millorar els mecanismes de **foment de la transparència**, com ara:
  - a. elaborar i difondre guies de bones pràctiques i de transparència.
  - b. promoure la publicació i la difusió de les memòries de les entitats.
  - c. fomentar l'ús de les Tecnologies de la Informació i el Coneixement (TIC's).
  - d. promocionar l'elaboració d'un codi ètic que tingui en compte el seu acompliment i establint sistemes de garantia i control.
2. Millorar la **lleï vigent** fomentant la rendició de comptes i la transparència de les entitats de primer i segon nivell.
3. Incentivar en les entitats la pràctica de la transparència i rendició de comptes considerant aquest com a un dels **criters de valoració dels ajuts**.
4. Facilitar la creació **d'òrgans i entitats de caràcter autònom** que auditin en transparència i rendició de comptes.
5. Fomentar que les entitats facin **auditories econòmiques** a partir d'un determinat volum econòmic, tot facilitant el suport d'aquestes per part de l'administració pública.

Per aconseguir, entre d'altres...

- Ampliar i millorar els mecanismes de foment de transparència.
- Afavorir la rendició de comptes de les entitats de primer i segon nivell, vers l'administració pública i la ciutadania.

FITXA 8

Eix: Les Entitats

Línia estratègica: **La relació entre persones voluntàries i remunerades**

Objectiu: *Contribuir a fer explícit el Model de Voluntariat dins de les entitats i la naturalesa de les tasques del voluntariat.*

MESURES

1. Impulsar la definició interna de les funcions del voluntariat, el personal remunerat i els dirigents i el desenvolupament de **pautes en relació a aquestes**.
2. Promoure l'elaboració de **documents, com reglaments de règim intern**, al si de les entitats que clarifiquin funcions/accions i la participació de les persones voluntàries i de les persones remunerades.
3. Contribuir a identificar les **tipologies i models de voluntariat** existents a les entitats de voluntariat.
4. Potenciar la realització de **jornades i guies entorn a bones pràctiques** en la gestió i organització del voluntariat i la col·laboració del personal remunerat i voluntariat al si de les entitats.
5. Facilitar **suport i assessorament** per a la definició del paper, funcions i participació del personal remunerat i voluntariat al si de les entitats.
6. Afavorir i crear una **formació en iniciació al voluntariat** adreçada al personal remunerat.
7. Donar a conèixer a les entitats **els serveis i les eines existents de mediació i resolució de conflictes**.

FITXA 9

Eix: Les Entitats

Línia estratègica: **Els criteris de gestió de l'equip humà**

Objectiu: *Actualitzar la carta de drets i deures dels voluntaris a les entitats, que guiï les relacions internes d'una organització.*

MESURES

1. Actualitzar i difondre la **Carta del Voluntariat de Catalunya**. Entre d'altres, la nova Carta del Voluntariat incorporarà la participació del voluntariat a les entitats, la relació entre les persones remunerades i el voluntariat i la seguretat com un dels seus drets i deures.
2. Afavorir la **incorporació de la Carta del Voluntariat de Catalunya als reglaments de Règim Intern** de l'entitat tot adaptant-los a aquesta.
3. Estudiar la viabilitat de disposar d'un **Estatut del Voluntariat**.

FITXA 10

Eix: Les Entitats

Línia estratègica: **La participació a les entitats**

Objectiu: *Desenvolupar nous models de participació formals i informals dins de les entitats per promoure la implicació, la circulació de la informació, l'equitat entre els membres, el respecte i el desenvolupament de la missió.*

MESURES

1. Revisar i actualitzar la llei d'associacions per **incloure en els estatuts els drets i deures del voluntariat** que els equiparin als dels associats.
2. Elaborar **estratègies, recursos i eines** que contribueixin a millorar la participació interna del voluntariat a les entitats.
3. Fomentar **l'ús de les TIC's** (fòrums i intranets) per a millorar la participació.
4. Facilitar **accions de participació interna**, molt especialment aquelles adreçades a decidir el futur de l'entitat com l'elaboració de plans estratègics, la realització de jornades de treball, tallers i/o estudis d'opinió.
5. Promoure **l'accés de les persones voluntàries als òrgans de govern** de l'entitat i la seva participació a les diferents fases del cicle dels projectes.

FITXA 11

Eix: Les Entitats

Línia estratègica: **La col·laboració i el treball en xarxa**

Objectiu: *Promoure la vinculació entre les associacions i les organitzacions de voluntariat per assumir reptes conjunts i la col·laboració per complementar-se i oferir una abast de resposta més àmplia i efectiva a la societat, liderant el debat d'iniciatives a nivell nacional, estatal i europeu.*

MESURES

1. Fomentar **espais de trobada, de coneixement i d'agrupació** entre entitats d'un mateix territori i/o sector.
2. Potenciar **l'ús de les TIC's** com a eina de treball en xarxa, tot finançant processos i metodologies de treball i aplicació i millorar la funcionalitat de xarxanet.org.
3. Facilitar, per part de l'administració, la identificació, l'assessorament i la promoció del **treball en xarxa interestatal i internacional**.

Per aconseguir, entre d'altres...

- Fomentar la col·laboració entre entitats.

FITXA 12

Eix: Les Entitats

Línia estratègica: **La incidència política**

Objectiu: *Incrementar la capacitat d'influència de les associacions i les organitzacions de voluntariat a la societat, des de la implicació, el debat i el treball col·lectiu i coordinat.*

MESURES

1. Promoure el **debat i la formació** sobre la incidència política de les entitats.
2. Fomentar **la participació de les entitats en els processos legislatius i d'establiment de mesures** que tenen una afectació directa en la seva activitat i intervenció.
3. Prestar suport a **la recerca, la publicació i la comunicació** de les entitats.

Per aconseguir, entre d'altres...

- Facilitar el paper de les entitats com a generadores de discurs.

FITXA 13

Eix: Les Entitats

Línia estratègica: **El nou marc de relacions entre l'administració, les entitats de voluntariat i les empreses**

Objectiu: *Fomentar la reflexió al voltant de les relacions entre empreses, administració i entitats de voluntariat a partir de models reeixits i de la innovació.*

MESURES

1. Garantir el rol de **l'administració com a validadora de la bona gestió de les pròpies entitats que col·laboren amb empreses**.
2. Fomentar una **relació de confiança i col·laboració entre l'administració pública i les entitats**.
3. Clarificar **el paper de l'administració** en relació a l'associacionisme i el voluntariat i disposar d'interlocutors clars, tenint en compte també les entitats d'àmbit local.
4. Actualitzar i fer accessible una **guia d'empreses amb responsabilitat social corporativa**.
5. Establir **espais de trobada, de col·laboració i òrgans de diàleg entre administració, empreses i entitats** tot afavorint la constitució d'un territori socialment responsable.
6. Fer un **recull de bones pràctiques** de projectes en el què intervinguin les entitats, les empreses i l'administració.
7. Facilitar per part de l'administració la **convergència entre les demandes i les ofertes de voluntariat**, actuant d'intermediari entre el món de l'empresa i el món associatiu.
8. Crear un **òrgan públic que executi i implementi les polítiques de voluntariat**.

FITXA 14

Eix: La Societat

Línia estratègica: **L'equitat i la justícia social i les necessitats socials emergents**

Objectiu: *Fomentar la implicació de les entitats i les persones voluntàries amb les necessitats i problemes socials permanents i nous, per abordar-los amb eficàcia i anticipadament.*

MESURES

1. Fomentar la **interrelació entre les administracions i les entitats** per a que aquestes últimes puguin detectar noves necessitats socials i donar-hi una resposta ràpida i propera.
2. Facilitar la **participació de les persones novingudes a les entitats i associacions** dotant-les de recursos i formació, i evitar els obstacles que ho impedeixen.
3. Afavorir l'**elaboració de diagnòstics des de les entitats per fer front a les necessitats socials emergents.**
4. Elaborar **guies d'indicadors** segons sectors que facilitin la coneixença de l'impacte social dels projectes i facilitar i millorar el procés d'avaluació.

FITXA 15

Eix: La Societat

Línia estratègica: **El paper dels valors de la comunitat: solidaritat, sostenibilitat, foment de la convivència**

Objectiu: *Consolidar el paper transformador i de millora social del voluntariat i les associacions en favor de la comunitat, posant en rellevància el valor del voluntariat com a cohesionador de la societat.*

MESURES

1. Potenciar la **presència de les entitats de voluntariat als centres educatius** com a transmissores dels valors de la comunitat i per contribuir a l'educació en valors dels infants i joves.
2. Promoure **campanyes de sensibilització** del món associatiu i de la importància del fet d'associar-se.
3. Donar suport a les entitats de tal manera que aquestes **puguin difondre els seus valors**.
4. Facilitar l'**aparició de les entitats i el voluntariat als mitjans de comunicació**, tot promovent una visió positiva.
5. Treballar **el voluntariat com a eina d'integració i convivència** contemplant la diversitat de la població.
6. Promoure i facilitar **la participació de les entitats en el desenvolupament, actuacions i accions comunitàries**.
7. Fomentar la **sostenibilitat ambiental** als projectes i activitats de les entitats.

FITXA 16

Eix: La Societat

Línia estratègica: **La democràcia participativa**

Objectiu: *Disposar de diferents models de participació democràtica de les entitats a la societat per poder-la transformar i millorar, des d'una dimensió de participació a nivell local, nacional i europeu i des d'una actitud crítica que impulsi a fer coses noves.*

MESURES

1. Difondre la importància de l'associacionisme i el voluntariat com a **vertebració del teixit social i escola de democràcia participativa**.
2. Explorar i portar a la pràctica **noves fórmules de participació**.
3. Elaborar un **diagnòstic de l'estat actual dels espais de participació** a nivell de totes les administracions (creació, funcions i desenvolupament).
4. Potenciar i afavorir, des de l'administració, el moviment associatiu i assumir el **principi de subsidiarietat** des de la perspectiva de la proximitat, podent arribar a la **cogestió i a la corresponsabilitat**.

ANNEXOS

Annex I.
Legislació sobre associacionisme
i voluntariat

Legislació sobre voluntariat

- Llei 25/1991, de 13 de desembre, per la qual es crea l'Institut Català del Voluntariat.
- Decret 89/1994, de 22 de març, pel qual s'aprova el Reglament constitutiu del Consell Assessor de l'Institut Català del Voluntariat.
- Ordre de 13 de juliol de 1995, per la qual s'aprova el Reglament de règim intern del Consell Rector i del Consell Assessor de l'Institut Català del Voluntariat.
- Decret 133/2005, de 28 de juny, pel qual es crea el Consell de Voluntariat.
- Decret 22/2008, de 29 de gener, pel qual es modifica el Decret 133/2005, de 28 de juny, de creació del Consell de Voluntariat.

Legislació sobre associacionisme

- Llei 7/1997, de 18 de juny, d'associacions.
- Decret 207/1999, de 27 de juliol, sobre l'estructura i el funcionament del Consell Català d'Associacions.

Aquest Decret dóna compliment i desplega, parcialment, la Llei 7/1997, de 18 de juny, d'associacions, que es va dictar en ús de la competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya recollida a l'article 9.24 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

Legislació sobre associacionisme i voluntariat

- Manifest i conclusions de les ponències del 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat, de 16 de novembre de 2002.
- Decret 92/2003, d'1 d'abril, de creació de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat.
- Decret 93/2008, de 29 de gener, pel qual es modifica el Decret 92/2003, d'1 d'abril, de creació de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat.

Annex II.

Bibliografia

Els estudis considerats per elaborar el diagnòstic han estat els següents:

- Barrera, David; Miró, Kike: Barcelona - Sociocultural: Dades, tendències i impressions, Torre Jussana (Agència Municipal de Serveis per a les Associacions), Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 1993.
- Castiñeira, A.; Vidal, P.; Iglesias, M; Miroso, O.; Villa, A.: Llibre blanc del tercer sector cívicosocial, CETC-OTS, Barcelona, 2003.
- Consell Nacional de la Joventut de Catalunya: 186 Propostes per a l'associacionisme juvenil per una democràcia participativa, Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, Barcelona, 2002.
- Departament de Treball. Generalitat de Catalunya: Llibre blanc de l'economia social a Catalunya, Departament de Treball. Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2001.
- García Delgado, J.: Las cuentas de la economía social: el tercer sector en España, Civita Ediciones, Madrid, 2004.
- Generalitat de Catalunya: Estudi del Tercer Sector Cultural a Catalunya: Associacions, Federacions i Fundacions, Barcelona, 2006.
- ICV, Generalitat de Catalunya: 2001-2003 El moviment associatiu i el voluntariat, en marxa!, ICV, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2003.
- Institut Català del Voluntariat. Generalitat de Catalunya: 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat, Institut Català del Voluntariat, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2002.
- Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales: El tercer sector social en España, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, Madrid, 2003.
- Salamon, L.: La sociedad civil global: las dimensiones del sector no lucrativo, John Hopkins Center for Civil Society Studies, Baltimore, 1999.

També s'han consultat altres plans de diferents àmbits a Catalunya:

- Departament de Benestar i Família, Generalitat de Catalunya: Pla per a la Inclusió i la Cohesió Social de Catalunya, Departament de Benestar i Família, Generalitat de Catalunya.
- Departament de Benestar Social, Generalitat de Catalunya: Pla Integral de Suport a la Infància i l'Adolescència, Departament de Benestar Social, Generalitat de Catalunya, 2001.
- Secretaria General de Joventut, Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya, Pla Nacional de Joventut, Secretaria General de Joventut, Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya.

- Secretaria per a la Immigració, Departament de Benestar i Família, Generalitat de Catalunya: Pla de Ciutadania i Immigració 2005-2008, Secretaria per a la Immigració, Departament de Benestar i Família, Generalitat de Catalunya.

Finalment, s'han considerat també plans de voluntariat d'altres comunitats autònomes:

- Agencia Andaluza del Voluntariado, Consejería de Gobernación: Primer Plan Andaluz del Voluntariado 2002-2005, Agencia Andaluza del Voluntariado, Consejería de Gobernación.
- Consejería de Familia y Asuntos Sociales, Comunidad de Madrid: Plan Regional de Voluntariado de la Comunidad de Madrid 2006-2010, Consejería de Familia y Asuntos Sociales, Comunidad de Madrid.
- Departamento de Vivienda y Asuntos Sociales, Gobierno Vasco: Plan Vasco del Voluntariado, Departamento de Vivienda y Asuntos Sociales, Gobierno Vasco.
- Dirección General de Acción Social y Cooperación Internacional, Consejería de Bienestar Social: II Plan de Voluntariado de Castilla-La Mancha, Dirección General de Acción Social y Cooperación Internacional, Consejería de Bienestar Social.
- Generalitat Valenciana: Plan Estratégico del Voluntariado de la Comunidad Valenciana y Plan de Acción del Voluntariado (2005-2008), Generalitat Valenciana.
- Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales: Plan Estatal del Voluntariado 2005-2009, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- Servicio Galego do Voluntariado, Consellería de Asuntos Sociais: Plan do voluntariado de Galicia 2002-2005, Servicio Galego do Voluntariado, Consellería de Asuntos Sociais.

Carta del Voluntariat de Catalunya

El I Congrés Català del Voluntariat, reunit a Barcelona el 29 d'octubre de 1995, inspirant-se, entre altres, en les recomanacions del Consell d'Europa i del Parlament Europeu sobre voluntariat, en la Carta Europea per als Voluntaris proposada per Volonteurope i en la Declaració Universal sobre el Voluntariat proclamada al Congrés Mundial per iniciativa de la IAVE, considera:

- Que el voluntariat és una manifestació solidària que es canalitza per mitjà d'entitats sense afany de lucre.
- Que tots els ciutadans i ciutadanes tenen dret d'organitzar-se i contribuir, d'acord amb llurs preferències i capacitats, a la tasca que du a terme el voluntariat.
- Que el compromís d'actuació que suposa el voluntariat es fonamenta en una decisió lliure i personal motivada per principis de solidaritat i altruisme.
- Que el voluntariat contribueix a un desenvolupament social del nostre entorn i del món, més just, solidari, equilibrat, pacífic i respectuós amb el medi, mitjançant la participació dels ciutadans i ciutadanes en la vida de les societats.
- Que el voluntariat estimula la responsabilitat social dels ciutadans i ciutadanes i contribueix a la resolució de les necessitats socials.
- Que el voluntariat fonamenta la seva acció en els principis d'associació i participació democràtica, respecte a la dignitat, igualtat i llibertat de la persona.

D'acord amb els aspectes esmentats, i per tal d'impulsar el creixement del fet voluntari i la seguretat jurídica, proposa que totes les persones voluntàries i les entitats on s'organitzen acomodin la seva actuació als següents:

DRETS DEL VOLUNTARI

- primer** Obtenir informació de l'entitat on col·labora, sobre el funcionament, les finalitats i les seves activitats, suport en el desenvolupament de l'acció voluntària i mitjans per poder exercitar-la convenientment.
- segon** Rebre la formació necessària per al desenvolupament de l'activitat.
- tercer** Ser tractat sense cap tipus de discriminació i amb tot el respecte a la seva condició i creences.
- quart** Gaudir d'acreditació suficient com a voluntari davant de tercers i obtenir certificació de la seva participació en els programes.
- cinquè** Participar activament en l'elaboració, la planificació, l'execució i l'avaluació dels programes i activitats on col·labori, amb el reconeixement social de la seva activitat.
- sisè** Ser cobert dels riscos derivats de l'activitat que du a terme com a voluntari i dels danys que, involuntàriament, podria causar a tercers per raó de la seva activitat.
- setè** Rescabalar-se, si ho vol, de les despeses que li pugui ocasionar l'activitat voluntària.
- vuitè** Acordar lliurement les condicions de la seva acció voluntària i el compromís de les tasques definides conjuntament, el temps i l'horari que hi podrà esmerçar i les responsabilitats acceptades per cadascú.

DEURES DEL VOLUNTARI

- primer** Cooperar en la consecució dels objectius del programa on participi per al compliment dels compromisos adquirits dins de l'organització.
- segon** Desenvolupar l'activitat a què s'ha compromès amb responsabilitat, bona fe i gratuïtat, donant suport de manera activa a la seva entitat i respectant les normes internes de funcionament.
- tercer** Observar les mesures de seguretat i higiene reglamentades i les que siguin adoptades per l'entitat.
- quart** Rebutjar qualsevol contraprestació econòmica o material que li pugui ser oferta pel beneficiari o per tercers en virtut de la seva actuació
- cinquè** Mantenir la confidencialitat, sens perjudici dels drets de la persona, de les informacions rebudes i conegudes en el desenvolupament de la seva activitat, tant respecte dels beneficiaris com de l'entitat.
- sisè** En cas de renúncia, notificar-la amb antelació o continuar l'activitat fins que puguin adoptar-se les mesures necessàries per evitar perjudicis greus al servei.

La Carta del Voluntariat ha estat reconeguda i adoptada pel Parlament de Catalunya en la seva Resolució 98/V. 29 maig 1996.

**Annex IV.
Manifest del 2n Congrés de
l'Associacionisme i el Voluntariat**

Manifest del 2n Congrés de l'Associacionisme i el Voluntariat

Els representants de les entitats i associacions de Catalunya participants al 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat, celebrat a Barcelona els dies 15 i 16 de novembre de 2002, convocat per l'Institut Català del Voluntariat de la Generalitat de Catalunya, volem fer arribar a la societat catalana el manifest següent:

Tot reafirmant el que manifestàvem amb motiu de l'Any Internacional del Voluntariat (2001), el voluntariat és una realitat que a tot el món procura donar resposta a les necessitats socials i vol desenvolupar el civisme i els valors solidaris, perquè en les seves múltiples facetes, el voluntariat actua tant a favor de les persones i col·lectius que més ho necessiten com fa possible la capacitat d'organització autònoma dels ciutadans i ciutadanes per donar resposta efectiva a les seves pròpies necessitats i inquietuds.

A Catalunya el voluntariat prové d'una llarga tradició associativa i s'ha desenvolupat donant lloc a un model propi i arrelat, i que pren força a partir de la importància que el poble català atribueix a una societat civil vigorosa. El nostre país s'ha caracteritzat per un teixit associatiu format per persones que han pres una opció envers la comunitat i han dedicat una part del seu temps al servei del bé comú, per mitjà dels diversos àmbits d'intervenció: social, cultural, ambiental, de cooperació internacional i drets humans, de participació ciutadana i civisme i d'altres. A partir de la recuperació de la democràcia i de l'autogovern, aquest teixit s'ha revitalitzat notablement i és justament en l'exercici ple d'aquest dret i d'aquest deure que estem consolidant un model associatiu amb lleis pròpies que han de contribuir a la cohesió social i nacional, civil i institucional de Catalunya.

L'acció voluntària, lliure i compromesa, de moltes persones per a la millora constant de les condicions de vida i per a la defensa i l'acreciment de la societat i la cultura catalanes, ha constituït un element essencial en la configuració de Catalunya com a país amb una identitat pròpia.

El voluntariat i el món associatiu es troben davant un seguit de reptes que són fonamentals amb vista a enfrontar positivament el seu futur i que han de saber afrontar si no volen veure minvada la seva capacitat d'incidència social i el procés de creixement i consolidació experimentat amb força en els darrers anys.

Reptes com ara: la societat de la informació i les noves tecnologies de la comunicació, la mundialització, l'enfortiment de la democràcia i la cohesió social, les noves necessitats socials emergents, els nous marcs de relació entre el sector social, públic i privat, la sostenibilitat i la degradació ambiental, l'equitat i la justícia social, el foment del bé comú, la nova cultura organitzativa, el paper dels valors a la comunitat, el foment de la convivència, la immigració i la interculturalitat, les noves formes de voluntariat, etc.

Volem posicionar el moviment associatiu i de voluntariat per tal d'afrontar aquests reptes i materialitzar-los en oportunitats per a la societat i per al sector en cadascun dels seus àmbits d'actuació.

Volem potenciar la participació de la ciutadania en el marc de l'associacionisme i el voluntariat i en els assumptes d'interès general, en un reconeixement explícit del seu dret a implicar-se i intervenir amb responsabilitat i de manera voluntària en la vida ciutadana, com un dels pilars fonamentals de la societat catalana i un dels principis més elementals de la democràcia.

Per això, cal donar un nou impuls a la revitalització associativa i voluntària descobrint nous planters de voluntariat i incentivant la participació de les persones a partir de les noves formes de relació i el foment de noves figures. I cal sensibilitzar i crear un clima favorable en l'opinió pública i els agents públics, econòmics i socials sobre la importància del voluntariat i la necessitat de potenciar-ne la millora i el creixement.

L'aportació del tercer sector a la societat ha esdevingut cada cop més rellevant:

- Un sector que fa cultura de la ciutadania responsable.
- Un sector que fa comunitat i que promou la participació social.
- Un sector que crea ocupació i participa de l'economia social.
- Un sector vinculat al progrés econòmic sostenible i al progrés del benestar amb valors socials i ètics.
- Un sector que es relaciona amb els poders públics des de la independència, la voluntat de cooperació i el principi de la subsidiarietat.
- Un sector identificat amb el país i que reconeix Catalunya com un dels àmbits clau de decisió col·lectiva.

- Un sector obert al món i solidari, compromès amb els drets humans i amb la sostenibilitat ambiental.

El seu enfortiment és d'interès per a tota la societat ja que expressa un compromís social i una capacitat cada cop més rellevant en la resolució de necessitats, en l'aportació de valors i en el desenvolupament de les societats.

El propi sector també ha de continuar en l'esforç per tal de posar-se al dia, i s'ha d'obrir a les relacions amb tots els agents de la societat, abordant els reptes de la mundialització, complementant l'acció amb la capacitat de presència i l'exercici d'un lideratge social, i facilitant la seva estructuració.

Les entitats han de facilitar l'evolució de la seva cultura organitzativa per adaptar-se als nous temps, tant internament afavorint la seva racionalització i coordinació com les relacions amb els altres agents de la societat i el treball en xarxa. Els codis ètics comporten un valor afegit alhora que incideixen en la millora de la imatge social de les associacions. L'elaboració d'un codi ètic d'organització o d'intervenció s'ha de fer de manera consensuada entre les organitzacions que formen part del sector, sense regulació per part de les administracions públiques.

La Carta del Voluntariat de Catalunya, aprovada en el 1r Congrés Català del Voluntariat (1995) i reconeguda pel Parlament de Catalunya (1996), és un referent important que cal continuar promovent dins de les organitzacions per tal de respectar els drets i els deures del voluntariat.

Les motivacions del voluntariat poden ser diverses, algunes amb una clara voluntat transformadora de la realitat, altres més basades en el caràcter relacional, o fins i tot en la realització personal, però totes elles vàlides i respectables. Les motivacions no són estàtiques i l'acció voluntària permet conrear una constel·lació de valors positius que no s'esgoten en la pròpia acció sinó que esdevenen transcendents en

la vida de les persones.

Des de l'associacionisme facilitem la creació i l'enfortiment de relacions comunitàries obertes que permeten el diàleg i la comunicació intercultural, i promovem l'acollida i la integració dels nousvinguts mitjançant la vida quotidiana. En la nostra societat multicultural, a més de les administracions, el voluntariat actua amb renovada força i consciència intercultural. A banda de l'acció de suport, també cal facilitar i promoure la seva integració en les diverses associacions.

El sector associatiu aspira que la participació esdevingui un element incorporat i insubstituïble en el procés d'elaboració i implantació de les polítiques públiques, amb noves formes reconegudes i institucionalitzades de participació.

Cal generar un marc legal i fiscal que afavoreixi de manera més determinant el paper de l'associacionisme i el conjunt del tercer sector, elaborat a partir del consens, amb mesures prou diferenciades que no ens equiparin a societats amb càrregues impositives.

Volem promoure el desenvolupament de la realitat associativa i del voluntariat i projectar-la vers el futur, aprofitant les seves potencialitats per donar resposta als reptes que té plantejats i fomentant una major consolidació i incidència dins de la societat en tant que tercer sector.

Per fer-ho ens cal un reconeixement més gran de la societat, per mitjà de les seves diverses institucions i agents. Fem, doncs, una crida als responsables del món associatiu i al conjunt del voluntariat, al món de la política i l'Administració, al món laboral i d'empresa, als àmbits docents i de la comunicació, i al conjunt de la ciutadania per tal que, cadascú des de la seva responsabilitat, emprengui una acció decidida que garanteixi de manera creixent un desenvolupament ple del teixit associatiu i el voluntariat a Catalunya.

Annex IV.
Decret 93/2003 de creació de
la Comissió Rectora del PNAV
Decret de Modificació 23/2008

Decret 93/2003 de creació de la Comissió Rectora del PNAV

- DECRET 92/2003, d'1 d'abril, de creació de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat. (DOGC núm. 3862 - 10/04/2003)

DECRET

92/2003, d'1 d'abril, de creació de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat.

A Catalunya l'associacionisme i el voluntariat prové d'una llarga tradició que s'ha desenvolupat donant lloc a un model propi i arrelat, i que pren força a partir de la participació cívica i solidària dels ciutadans i ciutadanes en la vida social.

El nostre país s'ha caracteritzat per un teixit associatiu format per persones que han pres una opció envers la comunitat i han dedicat una part del seu temps al servei del bé comú per mitjà dels diversos àmbits d'intervenció: social, cultural, ambiental, de cooperació internacional i drets humans, de participació ciutadana, civisme i d'altres.

L'acció voluntària, lliure i compromesa, en les organitzacions sense afany de lucre, de moltes persones per a la millora constant de les condicions de vida i per a la defensa i el creixement de la societat i la cultura catalana, ha constituït un element essencial en la configuració de Catalunya com a país amb una identitat pròpia.

La celebració del 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat, els dies 15 i 16 de novembre de l'any 2002, ha esdevingut el punt més àlgid d'un procés de treball desenvolupat des de l'Institut Català del Voluntariat conjuntament amb el teixit associatiu i de voluntariat i amb l'objectiu de promoure i de facilitar el seu creixement i desenvolupament. En aquest Congrés es va aprovar el Manifest i les conclusions de les ponències que estableixen les línies bàsiques d'un Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat.

En el Manifest del 2n Congrés, les persones representants de les entitats sense ànim de lucre de Catalunya, van subratllar les aportacions més significatives de les organitzacions que conformen el Tercer Sector a la societat. Un sector que fa cultura de la ciutadania responsable, que fa comunitat i promou la participació social, que crea ocupació i participa de la economia social, que està vinculat al progrés econòmic sostenible i al progrés del benestar amb valors socials i ètics, que es relaciona amb els poders públics des de la independència, la voluntat de cooperació i el principi de la subsidiarietat; aquest Tercer Sector s'identifica amb el país i reconeix Catalunya com un dels àmbits clau de decisió col·lectiva, està obert al món, és solidari, està compromès amb els Drets Humans i amb la sostenibilitat ambiental.

Actualment, el voluntariat i el món associatiu es troben davant un seguit de reptes que són fonamentals amb vista a afrontar positivament el seu futur i que ha de saber afrontar si no vol veure minvada la seva capacitat d'incidència social i el procés de creixement i consolidació experimentat amb força en els darrers anys. Reptes com la societat de la informació i les noves tecnologies de la comunicació, la mundialització, l'enfortiment de la democràcia i la cohesió social, les noves

necessitats socials emergents, els nous marcs de relació entre el sector social, públic i privat, la sostenibilitat i la degradació ambiental, l'equitat i la justícia social, el foment del bé comú, la nova cultura organitzativa, el paper dels valors a la comunitat, el foment de la convivència, la immigració i la interculturalitat, les noves formes de voluntariat, etc.

En aquest sentit, cal donar un nou impuls per a la revitalització associativa i de voluntariat afrontant aquests reptes i materialitzar-los en oportunitats per a la societat i per a cadascun dels seus àmbits d'actuació.

La diversitat d'aspectes que conformen el Tercer Sector a la societat aflora els diferents àmbits referents a la vida quotidiana: al món del treball, a la cultura, a l'economia social, al lleure, a la família, a la joventut, a la gent gran, a la comunitat, a l'ensenyament, a l'exclusió social, a la cooperació i el desenvolupament, a l'aprenentatge, a la salut, al medi ambient, a l'oci, a l'esport. Aquesta diversitat requereix la participació activa dels departaments de la Generalitat de Catalunya per tal de desenvolupar les actuacions que es deriven del 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat.

La Llei 25/1991, de 13 de desembre, per la qual es crea l'Institut Català del Voluntariat assenyala, en el seu article 4, entre d'altres, els objectius d'efectuar la planificació de l'acció voluntària i de vetllar per la coordinació dels diversos programes que incideixen en l'acció voluntària dels diferents departaments de la Generalitat.

Amb data 3 de desembre de 2002, el Consell Rector de l'Institut Català del Voluntariat va aprovar el Pla d'actuacions per al 2003 en el qual s'acorda l'elaboració del Pla nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat amb la corresponent creació d'un comitè i el desenvolupament d'uns plans de treball específics amb les universitats, el sector empresarial i els agents socials.

Per tots aquests motius, el Govern de la Generalitat considera adient la creació d'una Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat per tal de fer la seva elaboració, el seu seguiment i avaluar els projectes que d'aquest es derivin.

En aplicació de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat, a proposta de la consellera de Benestar i Família i d'acord amb el Govern,

Decreto:

Article 1

Comissió Rectora

1.1 Es crea la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat, amb la composició, les funcions i el règim jurídic que es regulen mitjançant el present Decret.

1.2 La Comissió Rectora per a l'elaboració del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat es constitueix com a un òrgan de participació i de coordinació dels sectors públics i privats per tal de portar a terme els programes i projectes necessaris per aconseguir que el voluntariat i el món associatiu afrontin positivament el seu futur, la seva capacitat d'incidència social, el procés de creixement i consolidació.

Article 2

Funcionament i composició

2.1 La Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat funciona en Ple i en Comissió Executiva.

2.2 El Ple està integrat per:

- a) La presidència.
- b) La vicepresidència.
- c) Les vocalies.
- d) La secretaria.

2.3 La presidència és exercida per la mateixa persona que l'exerceix en el Consell Rector de l'Institut Català del Voluntariat, la qual serà substituïda per la vicepresidència en casos d'absència, malaltia o vacant.

2.4 La vicepresidència és exercida per la persona titular de la vicepresidència del Consell Rector de l'Institut Català del Voluntariat.

2.5 Les vocalies són ocupades per:

2.5.1 Els membres, en representació dels diferents àmbits de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, que formen part del Consell Rector de l'Institut Català del Voluntariat i una persona amb alt càrrec, designada per la persona titular dels departaments de la Generalitat següents:

- a) Economia i Finances.
- b) Governació i Relacions Institucionals.
- c) Ensenyament.
- d) Política Territorial i Obres Públiques.
- e) Treball, Indústria, Comerç i Turisme.
- f) Universitat, Recerca i Societat de la Informació

2.5.2 Una persona en representació i designada per cadascuna de les organitzacions següents:

- a) Confederació d'Associacions de Veïns de Catalunya.
- b) Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.
- c) Federació Catalana de Voluntariat Social.
- d) Federació Catalana de Voluntariat Cívic.
- e) Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament.

- f) Federació Catalana d'ONG per als Drets Humans.
- g) Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya.
- h) Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya.
- i) Federació d'Ateneus de Catalunya.
- j) Moviment Coral Català.
- k) Agrupacions de Defensa Forestal.
- l) Caritas Catalunya.
- m) Creu Roja Catalunya.
- n) Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural (DEPANA).
- o) Col·legi d'Educahores i Educadors Socials de Catalunya.
- p) Col·legi de Doctors i Llicenciats en Ciències Polítiques i Sociologia de Catalunya.
- q) Col·legi de Periodistes de Catalunya.
- r) Col·legi Oficial de Diplomats en Treball Social i Assistents Socials.
- s) Associació Catalana de Municipis i Comarques.
- t) Federació de Municipis de Catalunya.
- u) Foment del Treball Nacional.
- v) Petita i Mitjana Empresa de Catalunya (PIMEC-SEFES).

2.5.3 Dues persones designades per cadascuna de les dues organitzacions més representatives de l'àmbit associatiu i del voluntariat universitari.

2.5.4 Dues persones designades per cadascuna de les dues organitzacions sindicals més representatives a Catalunya.

2.5.5 Tres persones de reconegut prestigi en l'àmbit associatiu i de voluntariat designades per la presidència de la Comissió Rectora.

2.6 Les persones designades en representació de l'Administració de la Generalitat per formar part de la Comissió Rectora podran ser substituïdes, de forma automàtica, per les persones titulars dels òrgans als quals els correspondria la delegació de les seves competències en aplicació del previst en el capítol II, del títol segon de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

2.7 Les substitucions de les persones que no pertanyen a l'Administració de la Generalitat s'efectuaran per designació del titular, comunicada per escrit, a la persona titular de la secretaria de la Comissió Rectora.

2.8 La secretaria es exercida per la persona titular de la gerència de l'Institut Català del Voluntariat, amb veu i vot.

2.9 La Comissió Executiva està integrada per:

a) La presidència.

b) La vicepresidència.

c) Les vocalies.

d) La secretaria.

2.10 La presidència correspon a la mateixa persona que exerceix la presidència en el Ple de la Comissió Rectora.

2.11 La vicepresidència correspon a la mateixa persona que exerceix la vicepresidència en el Ple de la Comissió Rectora.

2.12 Les vocalies són ocupades per:

a) Dues persones que representin les vocalies referides a l'apartat 2.5.1, designades per la presidència de la Comissió Rectora.

b) Quatre persones que representin les vocalies referides a l'apartat 2.5.2, designades per la presidència de la Comissió Rectora.

c) Una persona que representi la vocalia referida a l'apartat 2.5.3, designada per la presidència de la Comissió Rectora.

d) Una persona que representi la vocalia referida a l'apartat 2.5.5, designada per la presidència de la Comissió Rectora.

2.13 La secretaria de la Comissió Executiva serà exercida per la mateixa persona que ocupa la secretaria del Ple de la Comissió Rectora que actuarà amb veu i vot.

2.14 Les substitucions de les persones titulars de la vocalia de l'epígraf a), de l'apartat 2.12, es faran de la forma descrita a l'apartat 2.6.

2.15 Les substitucions de les vocalies dels epígrafs b) i c), es faran per designació del titular, comunicada per escrit, a la persona titular de la secretaria de la Comissió Rectora.

Article 3

Funcions

3.1 El Ple de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat és el principal òrgan d'aquest i les seves funcions són:

a) L'elaboració i la proposta del Pla al Govern de la Generalitat per a la seva aprovació, implicant els diferents agents de la societat, públics, privats i socials.

b) Proposar projectes d'especial interès per al teixit associatiu i de voluntariat, i específicament

aquells que donin resposta a les conclusions de les ponències del 2n Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat.

c) Aprovat el Pla, serà l'encarregada de fer-ne el seguiment i l'avaluació i continuar proposant línies adients d'actuació al Govern de la Generalitat.

3.2 El Ple de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat podrà constituir òrgans, de caràcter temporal, de participació i consulta, amb la participació dels diferents sectors associatius, del voluntariat, d'agents relacionats que s'estimin necessaris i de persones expertes en l'associacionisme i el voluntariat, amb la finalitat d'assessorar i orientar els diferents òrgans del Pla.

3.3 Les funcions de la Comissió Executiva són:

a) Vetllar per al compliment dels acords adoptats pel Ple.

b) Proposar assumptes a debatre pel Ple.

c) Informar al Ple del desenvolupament del Pla del que ha de fer el seguiment.

d) Altres que se li puguin assignar pel Ple en relació amb la coordinació i la promoció de les activitats del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat.

Article 4

Durada del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat

Aquest Pla tindrà una durada de quatre anys, i es podrà prorrogar, en cas que sigui necessari, pel Govern a proposta de la persona titular de Benestar i Família.

Article 5

Funcionament

5.1 El Ple de la Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat haurà de reunir-se en sessió ordinària almenys una vegada a l'any.

5.2 La Comissió Executiva es reunirà en sessió ordinària les vegades que siguin necessàries.

5.3 La Comissió Rectora i els òrgans del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat, en tot el que no preveu el present Decret, es regirà pel que disposa la normativa vigent en matèria d'òrgans col·legiats de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Article 6

Drets d'assistència per la concurrència a les sessions

Les persones que constitueixen la Comissió Rectora i els òrgans del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat, que no sigui personal al servei de les Administracions Públiques, podran percebre les indemnitzacions i drets d'assistència previstos per la normativa vigent per assistència a les sessions que són convocades. La categoria establerta per tots aquests òrgans serà la tercera segons la classificació acordada pel Govern de la Generalitat en data 21 de gener de 1994.

Article 7

Finançament i suport administratiu

7.1 Els Departaments inclosos en la Comissió Rectora dotaran a aquesta i als seus òrgans amb els mitjans personals i materials necessaris per al compliment de les seves funcions.

7.2 L'Institut Català del Voluntariat del Departament de Benestar i Família donarà suport administratiu a la Comissió Rectora i als seus òrgans.

Disposició addicional

La Comissió Rectora del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat ha d'incorporar la perspectiva de gènere en el desenvolupament de les seves funcions i ha de fer el seguiment i validació permanents de l'ús de la variant de gènere en els instruments i els indicadors utilitzats per a desenvolupar les polítiques, els projectes i els programes proposats.

Disposicions finals

.1 Es faculta la consellera de Benestar i Família per a l'execució del que estableix aquest Decret.

.2 Una vegada extingits la Comissió Rectora i els òrgans del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat, els efectes que es puguin derivar de les seves actuacions corresponen a l'Institut Català del Voluntariat del Departament de Benestar i Família.

.3 El present Decret entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Barcelona, 1 d'abril de 2003

Jordi Pujol
President de la Generalitat de Catalunya

Irene Rigau i Oliver
Consellera de Benestar i Família

Decret 23/2008 de Modificació

- DECRET 22/2008, de 29 de gener, pel qual es modifica el Decret 133/2005, de 28 de juny, pel qual es crea el Consell del Voluntariat. (DOGC núm. 5060 - 31/01/2008)

El Decret 421/2006, de 28 de novembre, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya atribueix al Departament de Governació i Administracions Públiques la competència en matèria d'acció comunitària.

El Decret 133/2005, de 28 de juny, pel qual es crea el Consell del Voluntariat, va ser elaborat pel Departament de Benestar i Família que en aquell moment tenia atribuïdes les competències en aquesta matèria.

Els canvis d'atribucions de competències entre aquests dos departaments fa necessària la modificació de les disposicions normatives que regulen òrgans anteriorment adscrits al Departament de Benestar i Família.

És per això que es modifica el Decret 133/2005, de 28 de juny, pel qual es crea el Consell del Voluntariat, per tal d'adequar la seva adscripció al Departament de Governació i Administracions Públiques.

Per tot això, d'acord amb la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, a proposta del Conseller de Governació i Administracions Públiques, i d'acord amb el Govern,

Decreto:

Article únic:

Es modifiquen l'article 1, l'apartat 2 de l'article 2, l'article 3, l'apartat 1 de l'article 4, l'article 5, l'article 6, l'apartat 2 de l'article 7, l'article 9, la disposició final i s'addiciona una disposició addicional del Decret 133/2005, de 28 de juny, pel qual es crea el Consell del Voluntariat, que queden redactats de la manera següent:

.Article 1

.Creació del Consell

.Es crea el Consell del Voluntariat, que es constitueix com a òrgan d'assessorament, consulta i participació de les entitats, col·lectius i persones que actuen en l'àmbit del voluntariat, el qual s'adscriu a la Secretaria d'Acció Ciutadana del Departament de Governació i Administracions Públiques, mitjançant la Direcció General d'Acció Comunitària.

.Article 2

.Organització del Consell

.2.2 Les entitats del món del voluntariat que vulguin participar en l'elecció del Consell hauran d'estar registrades en el cens d'entitats del voluntariat, sens perjudici de la inscripció de les associacions en el Registre d'Associacions del departament competent en aquesta matèria.

.Article 3

.El plenari. Composició i funcions

.3.1 El Plenari és l'òrgan directiu del Consell, i té la composició següent:

.Presidència: la persona titular del Departament de Governació i Administracions Públiques.

.Vicepresidència primera: la persona titular de la Secretaria d'Acció Ciutadana que podrà delegar la seva representació en el director general d'Acció Comunitària del Departament de Governació i Administracions Públiques.

.Vicepresidència segona: una persona representant d'entitats del voluntariat, designat pel Plenari, d'entre les seves persones membres.

.Vocalies: estaran formades per:

.11 persones representants de les organitzacions territorials del voluntariat, de les quals 4 de les comarques de Barcelona, 2 de les comarques de Girona, 2 de les comarques de Lleida, 2 de les comarques de Tarragona, 1 de les Terres de l'Ebre.

.13 persones representants de les organitzacions del voluntariat segons les àrees d'actuació, de la forma següent: 3 del voluntariat social, 3 del voluntariat comunitari, 2 del voluntariat cultural, 1 del voluntariat educatiu, 1 del voluntariat mediambiental, 1 del voluntariat internacional, 1 voluntari lingüístic i 1 voluntari esportiu.

.2 persones representats de les organitzacions sindicals que tinguin més representació a Catalunya.

.2 persones representants de les organitzacions empresarials.

.1 persona representant de l'Associació de Municipis i Comarques de Catalunya.

.1 persona representant de la Federació de Municipis de Catalunya.

.1 persona representant del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

.1 persona que ostenti una vocalia del Consell de la Gent Gran de Catalunya designada pel ple d'aquest òrgan.

.1 persona representant del Consell Nacional de Dones de Catalunya.

.1 persona representant del Departament de Governació i Administracions Públiques.

.2 persones expertes de reconegut prestigi en l'àmbit del voluntariat designats per la presidència.

.1 persona representant de l'Administració de la Generalitat per cadascuna de les matèries següents: joventut, salut, justícia, universitats, cooperació al desenvolupament, medi ambient, participació, cultura, serveis socials, educació i ocupació. Aquestes persones representants seran designades per la persona titular del departament corresponent.

.3.2 Els departaments de la Generalitat i les entitats i organitzacions que tinguin més d'una persona representant al Plenari han de respectar el criteri de paritat entre dones i homes en la proposta que facin per al nomenament de llurs representants.

.3.3 Les persones membres del Plenari que no tinguin fixada designació expressa seran designades segons les normes pròpies de les entitats de pertinença.

.3.4 Són funcions del Plenari:

.a) Informar sobre els plans estratègics de subvencions del Departament de Governació i Administracions Públiques en matèria de voluntariat, llurs objectius i els efectes previstos.

.b) Informar sobre els criteris de prioritat per a la concessió de subvencions que convoqui el Departament de Governació i Administracions Públiques en aquest àmbit.

.c) Informar sobre les propostes de disposicions generals en l'àmbit de les entitats del voluntariat.

.d) Promoure la participació de les persones voluntàries al si de les entitats.

.e) Promoure campanyes de voluntariat.

.f) Informar sobre les necessitats formatives en el camp del voluntariat.

.Article 4

.La Comissió Executiva

.4.1 La Comissió Executiva té la composició següent:

.Presidència: la persona titular de la Secretaria d'Acció Ciutadana.

.Vicepresidència primera: la persona titular de la Direcció General d'Acció Comunitària.

.Vicepresidència segona: la persona titular de la Vicepresidència segona del Plenari.

.Vocalies: estaran formades per un mínim de sis persones i un màxim de deu, designades pel Plenari, d'entre els seus membres. En la designació de les vocalies s'hauran de tenir en compte els criteris de participació paritària de dones i homes.

.Article 5

.La Secretaria

.La Secretaria del Consell, tant del plenari com de la Comissió executiva, serà exercida pel subdirector o subdirectora general de Cooperació Social i Voluntariat, amb veu i sense vot, designada pel titular del Departament de Governació i Administracions Públiques. El secretari o secretària podrà delegar aquesta funció en la persona d'entre el personal al servei d'aquesta Subdirecció que cregui convenient.

.Article 6

.Defensor o defensora del Voluntariat

.A proposta del Plenari del Consell del Voluntariat, la persona titular del Departament de Governació i Administracions Públiques designarà una persona que amb la denominació de defensor o defensora del Voluntariat, vetllarà pels drets i deures d'aquelles persones que realitzin accions voluntàries en qualsevol àmbit d'actuació, ja sigui lliurement, o dins l'entorn d'una organització.

.Aquesta persona no ha de tenir cap vinculació de servei amb el Departament de Governació i Administracions Públiques, ni amb cap entitat de voluntariat, ni ha de pertànyer durant l'exercici del càrrec a cap entitat de voluntariat.

.Article 7

.Funcionament del Consell

.7.2 Les persones membres del Ple i de la Comissió Executiva podran delegar la seva assistència a les reunions en les persones que designin expressament.

.Article 9

.Mitjans del Consell

.El Departament de Governació i Administracions Públiques dotarà al Consell dels mitjans materials, personals i financers necessaris, i li donarà el suport administratiu que precisi per a l'exercici de les funcions encomanades.

.Disposició addicional

.El Departament de Governació i Administracions Públiques adoptarà les mesures necessàries per celebrar el procés electoral cada vegada que, d'acord amb aquest decret, s'hagin de renovar els representants del món del voluntariat al Plenari del Consell del Voluntariat.

.Disposició final

.Qualsevol referència que en la normativa vigent es faci al Consell Rector de l'INCAVOL s'entendrà feta al Plenari del Consell del Voluntariat..

Barcelona, 29 de gener de 2008

José Montilla i Aguilera
President de la Generalitat de Catalunya

Joan Puigcercós i Boixassa
Conseller de Governació i Administracions Públiques

**Entitats participants en
el procés d'elaboració del PNAV**

Acció Escolta de Catalunya (ACE)
 ACFUC - Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics Assistits
 AFANOC - Associació de Nens amb Càncer
 Agrupació de colles sardanistes de Torelló
 Agrupació de defensa forestal de Balsareny, Sallent i Gaià.
 Agrupació de Voluntaris en Emergències i Sinistres- AVES
 AJJRET - Associació Juvenil de Jugadors de Rol i Estratègia de Tarragona
 Amics de la Gent Gran
 Amics de la Gent Gran - Cambrils
 Amnistia Internacional - Catalunya
 APA Pau Casals
 Àrea de participació i associacionisme secretària de joventut
 Àrea d'educació ambiental i sensibilització
 Associación de Caridad de Sant Vicente de Paul
 Associació de Gent Gran de la Mar
 Associació Atzavara - Arrels
 Associació Barcelona Voluntària
 Associació Casal de la Gent Gran de Sant Esteve de Palautordera
 Associació Catalana d'Afectats de Fibromiàlgia - ACAF
 Associació Catalana de Cecs i Disminuïts Visuals (ACCDV)
 Associació Ciutadana Ravalnet
 Associació Compartir experiències. COMPEX
 Associació d'Amputats Sant Jordi
 Associació de Dones de Flix
 Associació de Dones de Rasquera
 Associació de Famílies amb Disminuïts Psíquics del Montsià - APASA
 Associació de familiars de malalts mentals de Catalunya (AFAMMCA)
 Associació de familiars de nens amb dèficit d'atenció amb o sense hiperactivitat (APYDA)
 Associació de familiars rapitencs de malalts d'alzheimer i parkinson - AFRAP
 Associació de Gent Gran de Godall
 Associació de Gent Gran de Torroella de Fluvià
 Associació de Gent Gran de Tortosa
 Associació de Jubilats de Sant Jaume d'Enveja
 Associació de Jubilats i Pensionistes de Campredó
 Associació de Jubilats i Pensionistes de Tossa de Mar
 Associació de la Gent Gran de Vilabertran
 Associació de Naturalistes de Girona
 Associació de Veïns de Sarrià
 Associació de Veïns El Xup
 Associació de Veïns Els Reguers
 Associació de Veïns La Balconada
 Associació de Veïns Santa Clara
 Associació Dona Rural Balaguer
 Associació Espanyola Contra el Càncer Girona (AECC)
 Associació espanyola contra el càncer-salut
 Associació Familiars Alzheimer Baix Llobregat - A.F.A.
 Associació Gent Gran Godall
 Associació Provincial Paràlisi Cerebral de Tarragona - APPC
 Associació Rauxa
 Associació Shalom
 Associació Vallès Amics de la Neurologia - AVAN
 Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya
 Ateneu dels Guiamets
 AV. Casernes
 AVALOT - Joves de la UGT
 Avismon- Catalunya
 Bona Voluntat en Acció
 CAE Escola de Formació de Voluntaris
 Càritas Diocesana de Barcelona
 Càritas Diocesana de Girona
 Càritas Diocesana de Lleida
 Càritas Diocesana d'Urgell
 Casal d'Avis de Batea
 Casal d'Avis i Pensionistes de Sant Martí de l'Armentera
 Casal de Jubilats i Pensionistes de Maçanet de la Selva
 Casal Gent Gran Sant Narcís - Argelaguer
 Casal Gent Gran Torroella de Fluvià
 Casal Municipal del Jubilat
 Centre Parroquial Lluïsos d'Horta
 Centre Passatge
 Centre Social i Cultural de Reus
 Centre Social Llersenc
 Club amics de la Unesco - Girona
 Colla de Gegants i Grallers del Xup
 Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiats
 Consell d'Associacions de Barcelona - CAB
 Consell Nacional de la Joventut de Catalunya
 Coordinació Catalana de Colònies Casals i Clubs d'Esplai (CCCCCE)
 Coordinadora Entitats Poble Sec
 Coordinadora Jubilats de Lleida i Comarques
 Coral Cingles del Montsià
 Coral Santa Bàrbara
 Creu Roja de la Noguera
 Creu Roja Joventut de Balaguer
 Creu Roja Joventut de Tortosa
 Creu Roja Tarragona
 Creu Tortosa
 ESPIRAL Entitat de Serveis
 Federació Catalana de Voluntariat Social
 Federació Catalana d'Entitats Contra el Càncer - FECEC
 Federació Catalana d'Esports per Disminuïts Psíquics - ACELL
 Federació Catalana d'Organitzacions no governamentals pels Drets Humans
 Federació d'Associacions de Veïns de Manresa
 Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya - FATEC
 Federació d'Ateneus de Catalunya
 Federació de Centres de Esplai de Tarragona
 Federació ECOM
 Fons de Coneixement i Experiència - CONEX
 Foro para la Defensa de la Tercera Edad
 Front de Solidaritat amb els Disminuïts Físics
 Fundació ADIS de Puigcerdà
 Fundació ADSIS
 Fundació Autònoma Solidària
 Fundació Catalana de l'Esplai / Centre d'Estudis de l'Esplai
 Fundació d'Esplais Santa Maria de Núria (F.E.M.N)
 Fundació d'Esplais de Santa Maria de Núria
 Fundació DOMO
 Fundació Esplai Girona
 Fundació Hospital Santa Creu
 Fundació Lleida Solidària
 Fundació ONCE
 Fundació per a la Reinserció de Dones- ARED
 Fundació Privada d'Oncologia Infantil Enriqueta Villavecchia
 Fundació Privada Santa Teresa
 Fundació Privada Tutelar ACIDH
 Fundació Social del Raval
 Fundació Societat i Cultura - FUSIC
 Fundació Tutelar Terres de l'Ebre
 Fundació Verge Blanca
 GER, Entitat Cultural i Esportiva
 Gran Fraternitat Universal
 GRUP AGATA (Associació Catalana Dones amb Càncer de Mama)
 Grup de Recerca i Estudis dels Conflictes - GREC
 Grup Teatral Planer
 H2O (gais, lesbianes i bisexuals i transsexuals del Camp de Tarragona)
 Institució Benèfica Amics dels Avis - I.B.A.D.A Navarclés
 Institució Cultural del CIC
 lwith.org
 La Casa Amarilla
 La Llum del Nord - Associació per a la ciutadania i cooperació entre pobles
 Llar de la Gent Gran "Sant Martí"
 Lliga Contra el Càncer de les Comarques de Tarragona
 Lliga Reumatològica Catalana
 Lluïsos de Gràcia
 Mans Unides -Tortosa
 Mediterrània - CIE
 Minyons Escoltes i Guies de Sant Jordi de Catalunya (MEGSJ)
 Moviment Laic i Progressista
 OAC / CGG Tortosa
 Observatori del Tercer Sector
 Oficina de Voluntariat Evangèlic
 ONCE
 Pla comunitari del barri del Xup (Manresa)
 SASC-Pixes
 Secretària d'Acció Ciutadana
 Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafranchs i La Bordeta
 Senior Españoles para la Cooperación Técnica - SECOT
 Serveis Territorials Governació
 Societat Cooperativa Verge de la Cinta
 Societat d'Esbarjo, Cultura i Esports La Principal
 SOS Racisme
 Vida Creixent
 Xarxa Comunitària de Sant Antoni
 Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya

